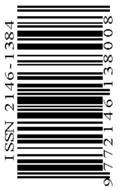
BAYAN YANI

97

We Can Do It!

9
YAŞINDAYIZ

MART 2020 / 03 - 10 TL K.K.T.C: 14 TL.

Ramize.

163 YIL ÖNCE BASLAYAN
HAK DİRENİSİMİZ KUTLU OLSUN

VE HER HAK ARAYIŞIMIZ DA BU YANGINA BİR KOVA SU DAHA DÖKMÜŞ OLURUZ!

BAYAN YANI AKTÜEL

Tane...

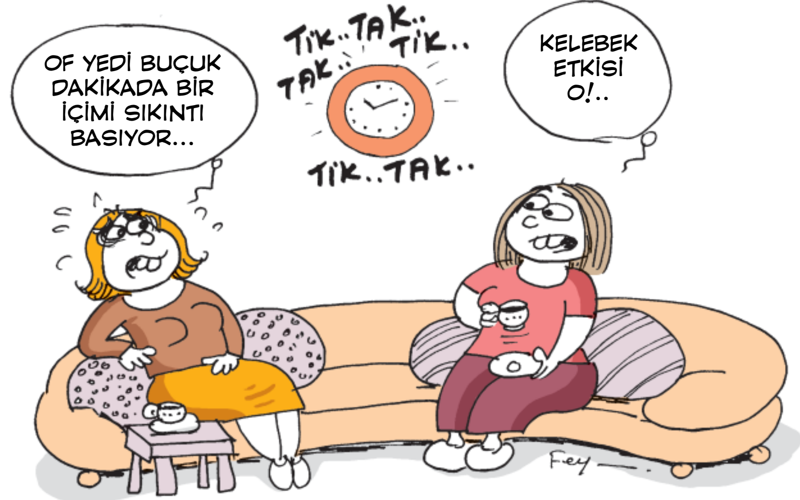
Diyanet'e bağlı rehberlik bürolarından şiddet gören kadına "Vurursa suçlayıcı konuşmayın, oradan uzaklaşın" tavsiyesi verildiği ortaya çıktı...

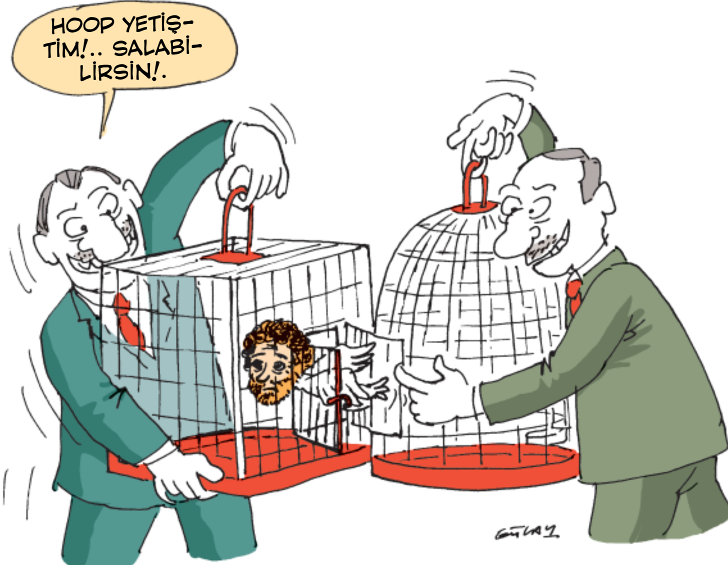
Sana elma yok!! Sen ağacı aldın!

Resmi verilere göre Türkiye'de her 7.5 dakikada ortalama bir kadın şiddete uğruyor...

Gezi davasında bütün sanıklarla birlikte beraat eden Osman Kavala daha tahliye edilmeden "15 Temmuz Darbe Girişimi" nedeniyle tutuklandı..

YTÜ İnsan ve Toplum Bilimleri'nde görevli Prof. Dr. Bedri Gencer, Elazığ depremini çocuk yaşta evliliklerin yasaklanmasına bağladıktan sonra odası öğrencileri tarafından mühürlendi.

BRETÉCHER

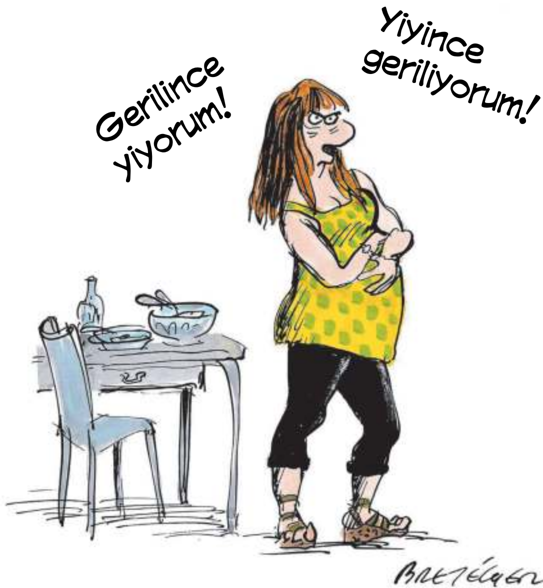

Dünya çizgi tarihinin kadın çizer olarak en büyük yol açıcısı Claire Bretécher'i geçtiğimiz günlerde kaybettik. Çok üzgünüz, çok eksiğiz. 1940 doğumlu Bretécher, 60'larda Fransa'nın tamamen erkeklerin domine ettiği karikatür ve çizgiroman dünyasında kendisine tartışmasız dev bir otoban açan ilk öncü kadın çizerdi. Öte yandan kadın çizer tanımlamasını reddediyordu. Charlie Hebdo saldırısında kaybettiğimiz Fransızlar'ın bir diğer dev çizeri Wolinski, Ramize Erer'le yaptığı bir sohbette onunla ilgili söylediği gibi "Bretécher o kadar güçlüydü ki ondan sonra çok uzun yıllar hiç bir kadın karikatür çizmeye cesaret edemedi belkide..." ve ekliyor "Şimdiki gençler çok rahat, bizim zamanımızda cinsellik obsesyondu. Ama özgürlüklerini bize borçlular, Fransa'da cinsel devrimi biz yaptık."

Ramize Erer, Bretécher'in kadın çizerlik, feminizm gibi konularda tutarsızlık gibi gelebilecek zaman zaman yaptığı açıklamaları için "Kendime çok yakın buluyorum, o tam bir mizahçı gibi davranıyor tabusuz, yabani her şeye ve herkese karşı mesafeli." diyor.

Bretécher'in askerleriyiz.

Prof. Dr. Şengül Hablemitoğlu
Hablemitoğlu Ankara Enstitüsü
iletisim@hablemitoglu.net

ERKEĞİN ADI AYRICALIK…

"Erkeğin adı ayrıcalık, kadınınki ise, olasılık. Erkeğin hikayesi bildiğiniz şu eski hikayenin aynısı, kadınınki ise, hala bitmemiş bir hikayeyi değiştirebileceğimize dair olasılıklarla dolu yepyeni bir öykü. Henüz sonuna gelmediğimiz bu hikayede hepimiz varız; olup bitenleri yalnızca izlemiyoruz, aynı zamanda hikayeyi birlikte yazıyoruz… "

***Rebecca Solnit-Bana Bilgiçlik Taslayan Adamlar**

Kadın ya da erkek olmaya atfedilen anlamlar ile kadın ve erkekler tarafından üstlenilmesi/gerçekleştirilmesi beklenen roller, genel olarak bireylerin cinsel kimliklerinin yani kadın ya da erkek olmalarının bir sonucu ve uzantısı olarak görülür. Esasında kadınlar ve erkekler arasındaki temel ayrımın önce biyolojik olduğu ileri sürülür. Eğer öyleyse, aralarındaki biyolojik farka neden olan o tek bir "y kromozomu" nasıl oluyor da kadınlara ve erkeklere atfedilen toplumsal rollerde bir farklılaşma yaratır? Oysa gerçekte olan, farklılaşmaların toplumun beklentileri, değerleri, kurumları ilişkili midir? Şüphesiz, sosyalleşme süreci bu farklılaşmayı sağlamaktadır. Kadın ya da erkek olmaya yüklenen anlamlar ile kadın ve erkeğin yerine getirmesi beklenen görev ve sorumluluklar, roller kadın ve erkeğe yönelik kalıp yargılarla(stereotypes) belirlenmektedir. Kadın ve erkek olmak anatomik ve fizyolojik özellikler dışında, toplumsaldır. Cordelia Fine benim de sık sık yazılarımda yer verdiğim ***Toplumsal Cinsiyet Yasnılsaması***** kitabında, *"siz kişisel olarak bu kalıp yargılara inanmasanız bile -kadın; merhametli, çocukları seven, bağımlı, kişiler arası hassasiyete sahip, bakan, büyüten. Erkek; lider, agresif, hırslı, analitik, rekabetçi, egemen, bağımsız ve bireyci -zihninizin o kadar etik olmayan bir kısmı vardır"* diyor. Toplumsal cinsiyete dair bu kalıp yargılar ve düşünceler, kadın ve erkeklerin algılanışını, toplumlardaki kadın erkek kimliğini ve **kadın ve erkeklerin kendiliklerini** şekillendirir. Bu bağlamda kalıp yargılar, kadınların ve erkeklerin davranışlarının da temelini oluşturur. Şöyle ki; bu kalıp yargılar, toplumsallaşma sürecinde öğrenme yoluyla pekişen ve aktarılan bilinçdışı kabullenmelerdir.

Şundan eminiz artık, cinsiyetler arasındaki ayrımcılık tamamen toplumsaldır. Sosyal olarak binlerce yıldır erkeğin üstünlüğüne ve hegemonyasına dair temel bir kalıp yargı ve alt yargılar yeryüzüne yayılmıştır. Ayrımcılığa karşı mücadele için bu durumda kültürel değişim esastır.

Toplumsal cinsiyetin önemli olduğu bir çevrede bulunduğumuzda ya da birini kadın ve erkek olarak kategorize ettiğimizde; toplumsal cinsiyet kalıp yargıları otomatik olarak devreye girer. Sonra da işlemeye başlar. Sosyal psikologlar uzun süredir kalıp yargıların harekete geçmesi ile bizim başkası/öteki hakkındaki algımızın nasıl etkilediğini araştırıyorlar. Ve, kendimize dair de kalıp yargıların işlediğini söylüyorlar. Benliğimiz kadına ya da erkeğe dair bir kalıp yargı üzerinden kendimizi algılamamızı etkiliyor. Her birimizin *"aktif benliği"* var. Zengin ve karmaşık bir ağdan oluşuyor benlik. Her olay için bir ayrıntı barındırıyor. Bu durumda benliğimizde *"çokluklar"* var demektir. Ancak bütün çokluklar aynı anda faaliyette bulunmuyor. Fine bu kalabalıklığın bir yerde durduğunu, bizim gerektikçe Benlik Gardrobu'ndan birini çekip çıkardığımızı söylüyor. Aktif benlik, tembel teneke değil dinamik ve değişken. Elinde ne varsa ondan yararlanırken, toplumsal çevreden etkilenir ve değişir. Toplumsal cinsiyete dair kalıp yargılar değiştiğinde benlik de değişene yönelir. Dolayısı ile toplumsal cinsiyet sosyal olarak inşa edildiğine göre, erkek ve kadın rollerini, davranışlarını, sorumlulukarını ve tüm yaşam alanlarındaki hallerini belirlemede, doğuştan getirilen bedensel farklılıklara bağlanamayan faktörler var ve bunlar, sosyal ve kültürel.

Şundan eminiz artık, cinsiyetler arasındaki ayrımcılık tamamen toplumsaldır. Sosyal olarak binlerce yıldır erkeğin üstünlüğüne ve hegemonyasına dair temel bir kalıp yargı ve alt yargılar yeryüzüne yayılmıştır. Ayrımcılığa karşı mücadele için bu durumda kültürel değişim esastır. Kültürel değişimi güdüleyecek koşulları eğitimle ve hukukla sağlayacağımızı da biliyoruz. Buna ilişkin mutluluk verici örnekler çok. Buna ilişkin canımızı her gün acıtan örnekler de…

Jan Morris, erkekten kadına transseksüel geçişten sonra deneyimlerini bir otobiyografi ile anlatmıştır.*** Şöyle demektedir; *"bana ne kadar kadın gibi davranılırsa o kadar kadın oluyordum İster istemez adapte oldum. Eğer arabaları ters çevirme ya da şişe açmaya gücüm olmadığı düşünülüyorsa, tuhaf biçimde gücüm olmadığını görüyordum. Eğer bir kasanın benim için ağır olduğu düşünülüyorsa, açıklanamaz biçimde ben de ağır buluyordum."* Sıklıkla tekrarladığım bir şey var; ayrıcalık ona sahip olanlar tarafından görünmezdir. Erkeğin ayrıcalığından kadın acı çekmekte ve zarar görmekte. Yer kürenin yarısının acı çektiği bir dünya etkin/huzurlu bir yer olabilir mi? Bunu değiştirme olasılığımız var. Uzun süredir hem de. Değişim için iş birliği ve dayanışmaya erkekler de dahil olduğunda, yani o görünmez ayrıcalıklarını fark ederek ayrıcalık yerine eşitliği koyduklarında mevcut kalıp yargıları değiştireceğiz. O zaman eşitlik yolunda olacağız. Nice 8 Martlara, sevgiyle…

*Solnit, R., 2014. Bana Bilgiçlik Taslayan Adamlar. (Çev: Asude Küçük) Encore Yayınları, İstanbul.
**Fine, C., 2010. Toplumsal Cinsiyet Yanılsaması.(Çev: Kıvanç Tanrıyar) Sel Yayınları, İstanbul.
***Morriz, J., 2006. Conundrum. NYRB Classics, New York.

atilla atalay

Sıdıka

HUBUBAT KAPÇIĞI

- Sıdıka bak gene eline karnabahar almadan sokağa çıkmışsın. "Akşamüzerleri dışarı çıkarken eline mutfaktan bir karnabahar ya da lahana topağı al" diyorum sana...

- Ceplerime de hububat kapçığı koyayım... Niye böyle şeyler yapıyosam? Sahi anne, neden elimde zerzevatla sokağa çıkıyorum ben?

- Niyesi var mı kız? Belli bi saati geçirirsen, sokakta seni gören cemiyetin ahlaken fevkalade olgun bazı ferdleri "Bu kızın da burada bu saatte ne işi varmış" demezler. Diyanet "akşam pazarı" hususunun altını çızdı. Seni elinde lahanayla gören biri "Hımm demek ki akşam pazarına rızkını temin içün çıkmış bir temiz aile hanımı. O halde, hakkında kötü düşünmeyeyim, akşam saatlerinde dışarıda dolaşıyor olmasını kınamayayım" diyecek...

- Sevsinler öyle fertleri... Fert you...

- Laf söyleme cemiyetin ferdlerine Sıdıka. Ben bildim bileli var onlar. Cemiyetin kaidelerine riayet et, lahanasız sokağa çıkma yavrucuğum. Herhangi başka bir sebze de olabilir, yeter ki iri olsun, akşam vakti uzaktan görünsün...

- Bence o konuda yanılıyosun anne. Düşünsene iri bir patlıcanla o saatte orda ne işim var, ehe...

- Sen dalga geç bakalım Sıdıka Hanım. Vakitlice işe yarar bir bey ile dünya evine girip de bizi kudretli bir damada kavuştursaydın, evden bile çıkmazdın. Pazar alış verişini özel şöferler yapardı...

- Kudretli damadı kim kaybetmiş de sen buluyosun anne ya? Eğer olay yerli ve dandik bir televizyon dizisinde geçmiyosa, onlar kendi aralarında ürüyolar. Kudretli kayınpeder kudretli damat alıyo kendine, o şekilde oluyo. Zekeriya Saka için öyle kudretli damat felan bir hayal...

- Niye kız? Nesi eksikmiş babanın...

- Mesela müteahhitlik karnesi. Büyük ihalelere girip çıkabileceği A sınıfı bir müteahhitlik karnesi olsa ona göre de çevresi olurdu.

- Kutuplaşma Sıdıka, konsolide ol yavrım... İleri geri konuşma, çıkıntılık etme, dikkat çekme cemiyette. "Niyçün babamın müteahhidlik karnesi yok, niyçün" diye de isyankarlık etme, kanaatkar ol, taleb etme, sıs... Sıs çocuğum...

- Peki o zaman, sen de kudretli ya da kudretsiz herhangi bir damadım henüz yok diyerekten isyankâr olma. Torun hususunda aşırı talepkâr olmak suretiyle isyana varacak şekilde ifrahata kaçma. Abimi ve beni vır vır vır yime noktasında hareket etme, ehehe...

- Abininkini bilmem de Sıdıka, senden gelecek torun kesin Filozof Atakan gibi bi şey olur. Hiç çekemem ben öyle on yaşında Spinoza diyen bacaksızı. Seni büyütünceye kadar neler yaşadım zaten. Dört kişilik aileye toplam üç yüz elli civarı aykü yeter. Fazlası haneye zarar.

- "Fazla para olmadığı gibi fazla akıl da olmasın, istememek lazım" diyosun.

- Aynen öyle diyorum Sıdıka. "Aynen ve sıkıntı yok" diycek kadar, ha bi de yutub işiyle uğraşıyosan, dakkada üç kere "arkağaşlar evet arkağaşlar" diycek kadar dilin dönsün, aklın olsun yeter. Her şeyin fazlası zarar. Boş yere huzursuzluk. Anladın di mi beni Sıdıka...

- Evet arkağaşlar... Arkağaşlar, evet...

- Dalga geçme anneyle, senin iyiliğin için söylüyorum ben Sıdıka.

- Aynen arkağaşlar... Sıkıntı yok. Sıkıntı olmadığı gibi, elimde de lahana var.

- Bil bakalım benim elimde ne var Sıdıka?

- Terlik...

- Tebrik ederim arkağaşlar, bi kerede bildin.

- Hemen de şiddet...

- Aynen ööle. Yaşıtları kucağında çocukla dolaşıyo, buna "sokağa çıkarken kucağına lahana al" dedik diye bin türlü lafın belini büktü cadaloz. Kötülüğüne konuşuyoz sanki. Sokaklarda yetmiş iki milletin delisiyle cahili fink atıyo, bitirirler insanı, el ele verip zeytinyağısı gibi üste çıkarlar bi de. Sen de hala öz anana laf yetiştir, al bakalım!

- Hop...

- Terbiyesize bak, lahana fırlatıyo bi de insana... Seni kapçık ağızlı seni...

- Ay çok pardon anne, refleks olarak... Hem sana değil, havadaki terliğe attım. Bi nevi skud füzesi gibi düşün bunu, şahsına karşı değil de uçmakta olan terlik füzesine çarparak onu durdurması noktasında... Ay yok ama saç kapmak olmasın artık bu yaşta ya... Ay... Aya ayayay...

Geri Dönüşüm

Feyhan Güver

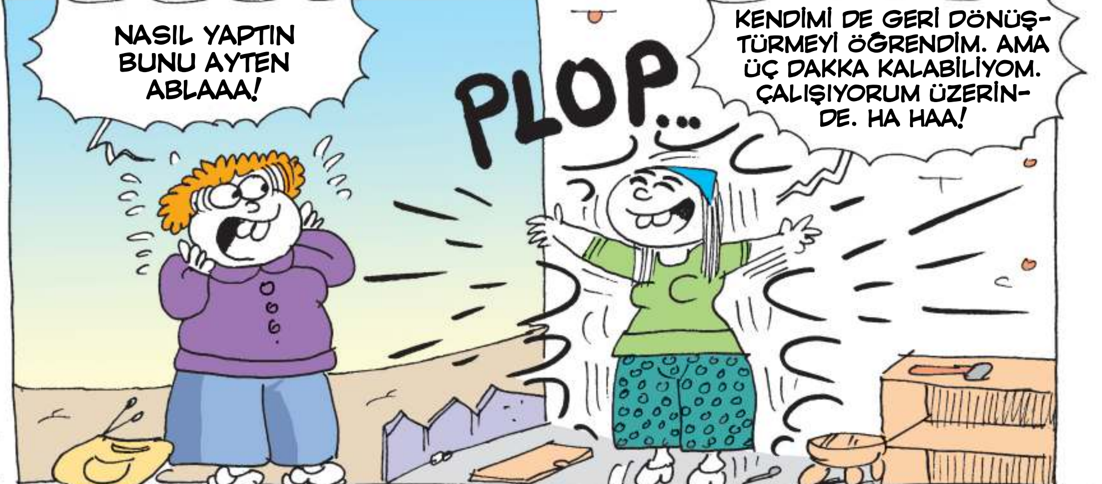

aksoyezgi@gmail.com

Ezgi'nin Cinnet Kutusu

Ezgi Aksoy

● Bir varmış bir yokmuş; evvel zaman içinde, kambur saman içinde, korono virüs **İran**'dan doğu kapılarını zorlar iken, batıda Avrupa'da **İtalya**, **Fransa**, **Kuzey İrlanda**'da tıngır mıngır ilerler iken, biz dönmüşüz yüzümüzü yukarıya... "**Heyhat!**" demişiz; ölümlerden ölüm mü beğeneceğiz, yoksa insanca yaşanacak günümüz mü var daha?

● Korono virüs adını biliyorsunuz İspanyolca "**corona**" (tac) kelimesinden alıyor. Virüsü tespit edenler, virüsün tacı andıran yapısına istinaden bu adı vermişler. Biz de sağlık sistemimizi bu nefasetli virüsle taçlandırmayız inşalla.

● **Gezi** yargılanamaz demiştik, netekim de yagılanamadı. Sanıklar beraat etti. Çok zor günler geçirdik, geçiriyoruz. Ama hala çoban yıldızı gibi parlıyor **Gezi Direnişi**, umut ve kılavuz oluyor bizlere. Çok yaşa Gezi!

● **Osman Kavala**'nın bir davadan beraat etirilip başka bir davadan yeniden gözaltına alınmasını insanlar hukuk aymazlığı falan diye değerlendiriyor da, bana kalırsa bu düpedüz delirtme denemesi. İçeride tuttuk delirmedi, bir de böyle yapalım dedilerse demek ki. Bazı filmlerde olur hani, kişi kendini mahsur kaldığı yerden kurtuldu zanneder önce, ancak sonra bir bakar ki rüyaymış...

● Şaşırması gereken şeylere hiç şaşırmayan yüce halkımız, **Atakan Kayalar**'ın zekası karşısında bildiğin infiale sürüklendi. Ciddi ciddi anksiyete krizleri geçirip Atakan'a ne yapmak gerektiğini falan tartıştılar bir süre. Müthiş çocuk yeteneklere şarkı söyletip güzeli de oynatırken, kitap okuyan çocukla ne yapacaklarını bilemediler tabi. E biraz da hazırlıksız yakalandılar. Atakan zıbank diye kafalamıza düşeyazdı zira. Çok dertlenmeyin yahu... Yakında ultra birşey bursuyla dünyanın en iyi okullarına kabul edilir, bir daha da buralara ayak basmaz zaten. Biz de boncuk aramaya devam ederiz. Şeyimizde...

● Erdoğan'ın "yalan" dediği ithal saman, **CHP Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu** tarafından Edirne Tren Garı'nda görüntülenmiş. Ama çok ayıp Sayın Gaytancıoğlu, samanı siyasete alet etmeyin! Neyi edin biliyor musunuz? Mesela.... Immmm... Hiçbir şeyi!

● "**Birtaç tane şehit**" polemiği süredursun, bu sırada gazeteciler de yedi zılgıtı. "**Beni muhalefet mi yargılayacak!**" gibisinden, böyle pür-i pak, "**ego bölgesi**" dolaylarından akla zarar çıkışlar geldi devamında falan. Neyi merak ediyorum biliyor musun, bir önceki hayatımızda topluca ne gibi bir günah işlemiş olabiliriz? Bunu merak ediyorum.

● Belediyedeki yolsuzluğu ortaya çıkarıp şikayette bulunan **Yalova Belediye Başkanı Vefa Salman**, İçişleri Bakanlığı tarafından görevden uzaklaştırıldı. Yani... Muhalefet mi şey yapacak yani, bunları ortaya çıkarıp... Yargıya teslim... Muhalefet mi? Yani!

● Birkaç gündür emekli ikramiyeleri kaldırılacak, babadan maaş almaya yaş sınırı gelecek söylentileri dolaşıyordu, halkın "**Çüş!**" ayarından sonra, kırmızı ışığa takılıp patinajlı sesli fren yaptı bu söylentiler. Yaptı yapmasına da, umarız yeşil ışıkta sinsi sinsi geçmeyi planlamıyordur bu arada.

● Birinci derece doğal sit olan **Validebağ Korusu**'nu yapılaşmaya açacak imar planları onaylandı. "**Tek bir ağaç kalmayıncaya dek!**" diye bir yerlerde yemin edilmişçesine bir talan... Kuruduk, kuruduk! Bitti yemin ediyorum, kalmadı! Bırakın bizi de ağaçları da artık ya!

● **Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy**, tatil beldelerindeki fiyatları kast ederek, "**70 liralık lahmacuna karşı değilim**" demiş. Sen ki ilkçağ medeniyetlerinden beri dünyanın en önemli köprüsü görevi görmüş binlerce yıllık koskoca **Anadolu**'sun; üstünde

nice uygarlıklar yükselmiş ve de batmış, **Mezopotamya**'dan **İskandinavya**'ya yol olmuşsun, hükümdarların yendiği ve yenildiği onlarca savaş ve ardından gelen irili ufaklı minnak minnak aydınlanma çağları görmüşsün... Ama 21. yüzyılda mevcudiyetini işgal eden ülkenin kültür bakanı lahmacun fiyatlarıyla ilgileniyor. Kadim tanrılar bir yerlerde **facepalm** emojilere gark oldu şuanda yemin ederim.

● **İstanbul**'da **Kadıköy**, **Karaköy**, **Beşiktaş** ve **Üsküdar** iskelelerinde Cuma ve Cumartesi günleri gece seferleri başlıyormuş. Nüfusu 20 milyona dayanmış ve hareketin hiç durmadığı, uyumayan bir şehirde zaten olması gereken bir uygulamayı nihayet 2020'de hayata geçirebildiğiniz için tebrik ederiz! Koskoca bir şehir, bu döneme kadar, "aman ha içip sıçıp rahat rahat evlerine giderler mazallah" diye mağdur ediliyordu resmen.

● **Mansur Yavaş**'ın "**biz devlet memuruyuz**" konuşmasını gözleri yaşararak dinleyen bi ben miyim acaba ya? Aslında görevinin neden ibaret olduğunun farkında olan, güç zehirlenmesine maruz kalmamış, kendini bilen ve sakin bir siyasetçi görmeye açmışız ya meğer!

● **Ceren Damar** davasında avukat **Vahit Bıçak** "**Damar 15 Temmuz'u savundu ve müvekkilime cinsel istismarda bulundu**" şeklinde akıllara zarar bir savunmayla çıktı karşımıza. Ağzı olanın konuştuğu ve kadınlara saydırmanın her yerde mubah karşılandığı memleketimizden avukat manzaraları...

● **Ankara Üniversitesi**'nde **Las Tesis** dansı yapan öğrencilere bir soruşturma daha açılmış. 7 öğrencinin KYK bursu kesilirmiş, bir öğrenci de kaldığı yurttan atılmış. Sen misin tecavüzcülere ayna tutan! **KYK** yememiş içmemiş, yargılamış, cezalarını kesmiş ve uygulamış. Vay anasını sayın seyirciler!

● Burdur'da üç kilo radyoaktif madde ve kaçak tarihi eserleri satmaya çalışan kişi, tutuksuz yargılanacakmış. Ya o değil de, radyoaktif madde ve tarihi eser kombosu ne alaka acaba? 3. boyut, karadelik, paralel evren falan mı açmaya çalışıyordu napıyordu? Onu da mı buradan açıyonuz lan olum?

● **RTÜK**, **Çukur** dizisine alkollü içkileri öznediriyor diye ceza kesmiş. Demek ki adam öldürmeye, çeteciliğe, mayfa

SORGULAYAN HELEN

Ramize Erer

bozuntuluğuna, şiddete özendirmesinde bi problem yok. Bunlarla alkolü karıştırınca olmuyorsa demek ki!

● İnşaatta şarkı söylerken keşfedilen, **Zülfü Livaneli** ve **Mahsun Kırmızıgül**'ün sahneye çıkmasına yardım etmek istediği gencin beyanatı tatlı bir bilgelik içermiyor mu? Bu yüzyılda isteyen herkesin istediği her şeyi olabileceğine inandırılırız biz. O yüzden de kimse durmakta olduğu yerden memnun değildir. Ara bir gencecik bir akıl çıkıp bu gerçeği yüzümüze çarpıyor işte! Doğdukları yerde ölenler, ama ölene kadar yaşayanlar da var demek ki! Mutluluğuna globalizm değmesin çocuk!

● Bu sene pek **14 Şubat terörü** yaşanmadı. Ekonomik krizin olumlu yönleri listesi, madde bir, enter!

● Koca kışı geçirdik, 3 kere yağmur, bir kere de kar yağdı... Kuraklaştığımızı anlamak için alim olmaya gerek olduğunu düşünmüyorum. Lakin yağmur da artık **mikro plastik yağmurları** şeklinde yağıyor. Mikro plastikler yakında havamızda, suyumuzda, aşımızda, hayatımızda... Ama biz 25 kuruşa poşet satıyorduk, o da mı şey değil?

● **Almanya**'da kamu bütçesi 49,8 milyar Euro fazla vermiş. Şşşt Almanya! Borç versene accık, sende vardır.

● Dünyanın düz olduğunu iddia eden ve bunu kanıtlamak için yaptığı buharlı roketle kendini atmosfere fırlatmaya çalışan **Mike Hughes**, yere çakılarak hayatını kaybetti. Acaba dünyanın yuvarlak olduğunu görecek kadar yükselebilmiş miydi lan? Son nefesinde bünyeye dolan bir "**hasssktir**" irkilmesi, boşa geçmiş bir ömür, gözünün önünden film şeridi gibi geçen minnak minnak yuvarlak dünyalar.... ASDFGHJKLŞ

● **Hollywood** tecavüzcüsü **Harvey Weinstein** davası nihayet sonuçlandı ve Weinstein, cinsel saldırı ve üçüncü derece tecavüzden suçlu bulundu. Biz kadınlar bu davanın Hollywood'ta ve de tüm dünya eğlence sektöründe doğru yankılar uyandırmasını bekliyoruz. Eğlence sektörü sayesinde dünya çok değişti, bu yadsınamaz. Lakin artık bir kez daha değişmenin vaktidir! Artık tecavüzcü yapımcıların, sübyancı yönetmenlerin, sapık aktörlerin devri kapanıyor. Filmlerinizi izledik, ilham aldık, sevdik, ama bitti! Eserlerinizi sizden ayrı değerlendirmeyi bileceğiz, ama artık size prim yaptırmayacağız. Başka bir deyişle, devran döndü anacım...

● 8 Mart da geldi gene. Artık bu çağda, bu ülkede, bu dünyada yaşıyorsak ve kadınsak, feministiz; bunun lamı cimi yok gerçekten. Olmak için doğduğumuz şeyi olmak isterken, eşitlik engeline takılıyorsak; sistemli küçümseme, hor görülme, taciz edilme, görmezden gelinme, azarlanma, hakları yok sayılma gibi çeşit çeşit şiddete maruz kalıyor ve bir tek bize biçilmiş ahlak kalıbına sokulmaya çalışılıyorsak, önümüzde iki yol var demektir: Ya başımızı eğip usul usul yürürüz, ya da olmak için doğduğumuz şeyi oluruz. Öyleyse feministiz demektir. Lamı cimi yok. E mademse feminist bayramınız kutlu olsun.

NARTLAR ve TIRTLAR

yaseminolur@yahoo.com **Yasemin Olur**

“Nasıl döverler bir kadını böyle acımasızca/ Ah, bu kadar alçalmak olabilir mi?/ Bu utançla yaşamaktansa, doğmamak daha iyi!/ Kadını dövmek, ata vasiyetini bozmak demek.”

Nartlar –Asetin Halk Destanı

“Nart” sözcüğü Adige dillerinde *“gözünü budaktan esirgemeyen”*, Asetince'de de iri yapılı, güvenilir, kahraman insanlar için kullanılan bir kelimedir. *“Tırt”* ise Türk Dil Kurumu sözlüğüne göre *“işe yaramayan (kimse)”* anlamına gelir. Peki, bu iki kelimenin birbiriyle ne alakası var?

Cevap veriyorum: Hiçbir alakaları yok. Keşke olsaydı. Kafamda iki kelimenin yan yana gelmesi ise uzun bir hikâyeden kaynaklanıyor. Kocaman destan boyutunda bir hikâye...

Bir süre önce mitoloji okumaları yaparken sözlüklerden birinde gözüme *“Nartlar”* maddesi takıldı. Maddeyi okuduktan sonra, kütüphanemizde onlarla alakalı Nart Destanı'nı bulunca da büyük bir iştiyakla destanı okumaya başladım efendim(Ciddileşince içimdeki 1945 doğumlu edebiyat hocası açığa çıkıyor. Görmezden gelin lütfen). Günlerce de elimden bırakamadım. Destanlar çağı dediğimiz dönemlerde toplumların genelinde anaerkil düzenin hâkim olduğunu biliyordum ama bir destan metninde bu kadar sık kadına saygının ön plana çıktığına hiç rastlamamıştım. Destan boyunca kadınlar, özgürlüklerini kullanan, güçlü, otoriter varlıklar olarak görünüyorlar. Kadının horlanması gibi durumlarda, bunu gerçekleştiren kişi, toplum tarafından ciddi bir dışlamayla karşı karşıya kalıyor. Kadınsız ev, *“ıssız ve acınası”* olarak adlandırılıyor. Bir topluluğa ulak gönderileceği zaman bu ulak kadınlardan seçiliyor. Çünkü diyorlar ki erkekler birbirlerine: *“Eski bir gelenek vardır ülkemizde bilirsin, kadınlarımızı reddetmek olmaz.”*

Ailesini çantasında taşıyan bir erkek kahraman olan Dıçenag, onlara güzel sofralar hazırlıyor:

“Dıçenag'ın karısı, oğlu ve iki sevgili kızı./Ateşin başına hep birlikte çöktüler./ Eşsiz bir sofra kurmuştu sevgili babaları.”

Bu Dıçenag denen adamın kızına âşık olan Hemıts da adama açılınca, Dıçenag'ın bu evlilik için Hemıts'a koştuğu tek şart, kızının kalbini kırmaması oluyor ve şöyle diyor adam: *“Hakarete dayanamaz benim kızlarım/ Öfkeli bir davranış yer bitirir onları/ Yumuşak davranmaz itip kakarsan eğer/ Daha ilk tartışmada kızım ölüverir gider.”*

Hemıts, inandığı her şey üzerine yemin eder. Kızla evlenirler. Karısını cebine koyar. Fakat Hemıts, cebinde taşıdığı karısını toya götürünce ve cebindeki kadını gizli gizli beslediği etrafı tarafından görülünce çevredekiler Hemıts ve karısıyla alay ederler. Kadın çok alıngandır ve bu durumu kaldıramaz. Fakat kadın, Hemıts'a bir çocuk verecektir. Baba evine hamile geri gitmek istemez. Hemıts'a sırtını dönmesini söyler. Der ki: *“Senin gibi güçlü, çevik bedenli bir oğul baba ocağında doğsun. Deniz suyuyla çeliklensin, güçlensin.”* Kadın, kocasının sırtını yarar, çocuğu babasının iki kürek kemiği arasına döller. Hemıts, oğlunu iki kürek kemiği arasında dokuz ay boyunca taşır. Destanın efsanevi kahramanı çelik göğüslü Batraz işte böyle doğar.

Bir başka hikâyede tek gözlü devin oğlu, Nartlar'ın eğlencelerini uzaktan izler ve dayanamayıp aralarına iner. Kadınları rahatsız eder, onları sıkıştırır, kadınları kollarının arasında sıkar. Bunun üzerine Nartlar, danslı oyunları sırasında devi sakatlarlar. Devin babası oğluna der ki:

“Söylemiştim bağışlamaz diye gururlu Nartlar/ Kadınlarına kötü davrananları asla./Nart oyunlarına gitmemeni ısrarla/İşte bu yüzden istemiştim oğul.”

Destanda bu örnekler o kadar çok ki… Hikâyeler bitip de arkama yaslandığımda bu Nartlar'ın nereye kaybolduğunu merak ettim doğrusu. Biliyoruz ki destanlar milletlerin ruhlarının fantastik olaylarla süslendiği hikâyelerdir. Milletlerin karakterlerini bu destanlardan okumamız mümkündür. Olaylar fantastik öğelerle süslense de alt metinde hikâyesi anlatılan milletlerin ruhu vardır. Peki, erkekle yan yana olan kadınların bol olduğu, bu kadınların sevilip sayıldığı dünya düzeninden çıkıp da olayı nasıl günümüzdeki vahşetli zamana taşımayı becerebildik? Ne oldu da zaman içinde kadınların cadı diye yakıldığı, namusunu kirletti(!) diye vurulduğu, salatanın tuzunu az koydu diye dövüldüğü, boşandığı için eski kocası tarafından günün orta yerinde insanların arasında boynunun kesildiği ve sakince hepimizin izlediği günleri yaşamak zorunda kaldık? Ne oldu da hava kararınca bir kadının sokağa çıkamayacağı kadar kötüleşti her şey? Ne oldu da minibüse binip eve giderken tecavüze uğrayıp yakılmak zorunda kaldık? Yaşayan her canlıya saygı duyulan, ağaçtan bile helallik alınan çağlardan bu zamanlara doğru hızla koşarken ayağımız takıldı da dingin, adil, doğayla ve hayatla, hayatı doğuranla barışık huzurlu dünya düzenini üzerimizden mi düşürdük? Şimdi elimizde sadece bize uzak bir cennet hayali gibi gelen eski destanların kalması ne acı. Gelecekte bir gün torunlarımız tarafından o yitirilen denge tekrar kurulur mu? Buna inanmak istiyorum. O zaman, o dengenin yakalandığı dönemde de tekrar bizim düştüğümüz çukura düşmesinler diye biz de onlara kendi destanımızı yazıp bırakmalıyız. Bu bir ibret vesikası olmalı. Bir kaybediş, bir yitiriş hikâyesi olmalı. İnsanlığın dönüştüğü en boş, en anlamsız halin kitabı olmalı bu. Adını da TIRTLAR koymalıyız.

İPEK'Sİ SLOGANLAR

Organik Kız Kurusu

MART 1911'DE NE OLDU?

New York'ta Greenwich Village bölgesinde bulunan ve şu anda New York Üniversitesi 'ne ait olan 10 katlı bir bina vardır. Binanın tarihini bilmezseniz önünden fark etmeden geçebilirsiniz, benim gibi sırf o binayı görmek için bölgeye gittiyseniz hayal kırıklığı içinde kadın hakları hareketi açısından son derece önemli olan bu mekanın o önemini yansıtan bir bilgilendirme arayabilirsiniz. Sadece dikkatli bakan birinin ilgisini çekecek küçük bir tabelada şunlar yazılmıştır:

"Triangle Yangını: 25 Mart 1911'de bu mekanda 146 işçi Triangle Gömlek Fabrikası yangınında hayatını kaybetmiştir. Onların şehitliği sonucunda Amerika'da çalışma koşullarını dünyanın en iyisi haline getiren sosyal sorumluluk ve işçi yasaları kavramları doğmuştur."

Yazının en altında Uluslararası Kadın Giysi Çalışanları Sendikası yazısı bulunmasa her Mart ayında Dünya Emekçi Kadınlar Gününün modern halini doğuran yangın felaketinin burada olduğunu anlamanız mümkün değildir. Yangında hayatını kaybeden 146 işçiden 123'ünün çoğunlukla 20 yaşın altında kötü koşullarda çalışan göçmen kadınlar olduklarını da bu tabeladadan öğrenemezsiniz.

Kadınlar çalışırken habersiz ara vermesinler diye kapılar üzerlerine kilitlendiği için yangın etraflarını hızlıca sararken ne merdivenlere ne de çıkış kapılarına erişebilmişler, çoğu işçi kadın da ya pencereden atladığı için ya da yanarak binanın içinde hayatını kaybetmiş. Defalarca yangın merdiveni talep eden kadın sendikaları da bu yangından sonra özellikle terhanelerde (ya da sweathshoplarda) çalışan işçilerin hakları için daha fazla baskı yapıp seslerini duyurmaya başlamış.

Yangından tam bir yıl önce işçiler daha iyi maaş ve çalışma koşulları için greve gitmişler ancak şirket sahipleri tüm taleplerini reddetmiş.

Yangından önce bu tür binalarda bir tehlike olduğu bilinse de şirket sahiplerinin denetleme yapan devlet görevlileriyle olan çıkar ilişkileri işçiler lehine değişimleri engellemiş. Hatta binanın sahiplerinin başka binalarında sırf yangın sigorta parasını almak için yangın çıkardıkları da bilinmekteymiş. 1911 yangınını kendileri çıkarmamış olsalar bile içerde olası yangınları söndürmek için güvenlik ekipmanlarını bulundurmamaların altında yatan en büyük sebeplerden biri de bu yolsuzluk anlayışıymış.

Triangle Gömlek Fabrikasında haftanın her günü 12 saat çalışarak haftada $15 USD kazanan kadınlar yangından tam iki yıl önce daha iyi koşullar talep etmek için işverene baskı yapmışlar ancak bu taleplerinde başarız olmuşlar. Fazla başkaldıran kadın sendikacıları hapse attırmanın bir yolunu bulan işverenlere de en büyük desteği çıkar ilişkisinde bulundukları siyasetçiler vermiş; fabrika sahiplerinin tarafını tutarak işçilerin başkaldırışlarını emniyet güçleriyle bastırıp, direnen kadınları da gözaltına almışlar.

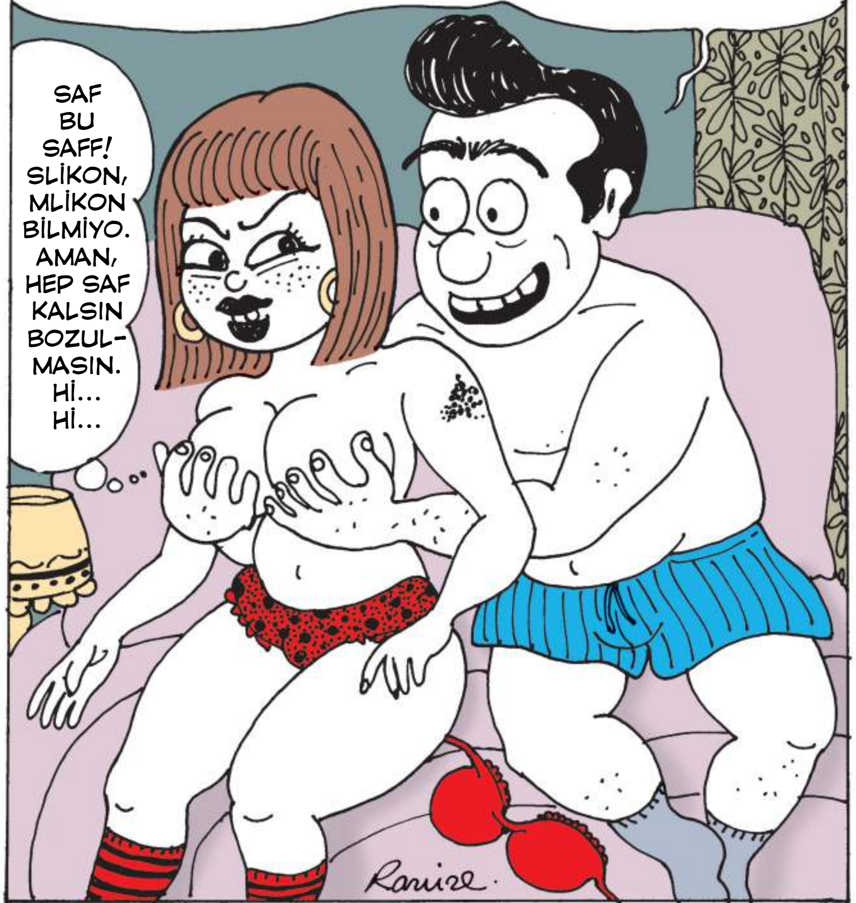
Kadınların haklarını talep edip ne devletten ne de işverenden karşılık bulamadığı bu dönemde 25 Mart 1911 Cumartesi günü fabrikada tam 600 kadın çalışırken bir yangın çıkmış. Aralarında bulunan yönetici yangını bir hortumla söndürmeye çalışsa da hortumun vanası çürümüş ve açılmaz durumda olduğu için hortum çalışmamış. Binadaki asansör aynı anda sadece 12 kişi taşıyabildiği için asansör 4 defa gidip geldikten sonra bozulmuş. Asansör boşluğuna atlayarak kurtulmaya çalışan kadınlar ölmüş, yangın merdiveniyle aşağıya inen kadınlar da kapıların kilitli olmasından dolayı kapının önünde yanarak can vermiş.

Asansöre yetişemeyen, kendini dışarı atamayan kadınların bir kısmı pencereden atlayarak hayatını kaybetmiş, geri kalanı da dumanlara yenik düşmüş. Tam 18 dakikada 146 işçi hayatını kaybetmiş.

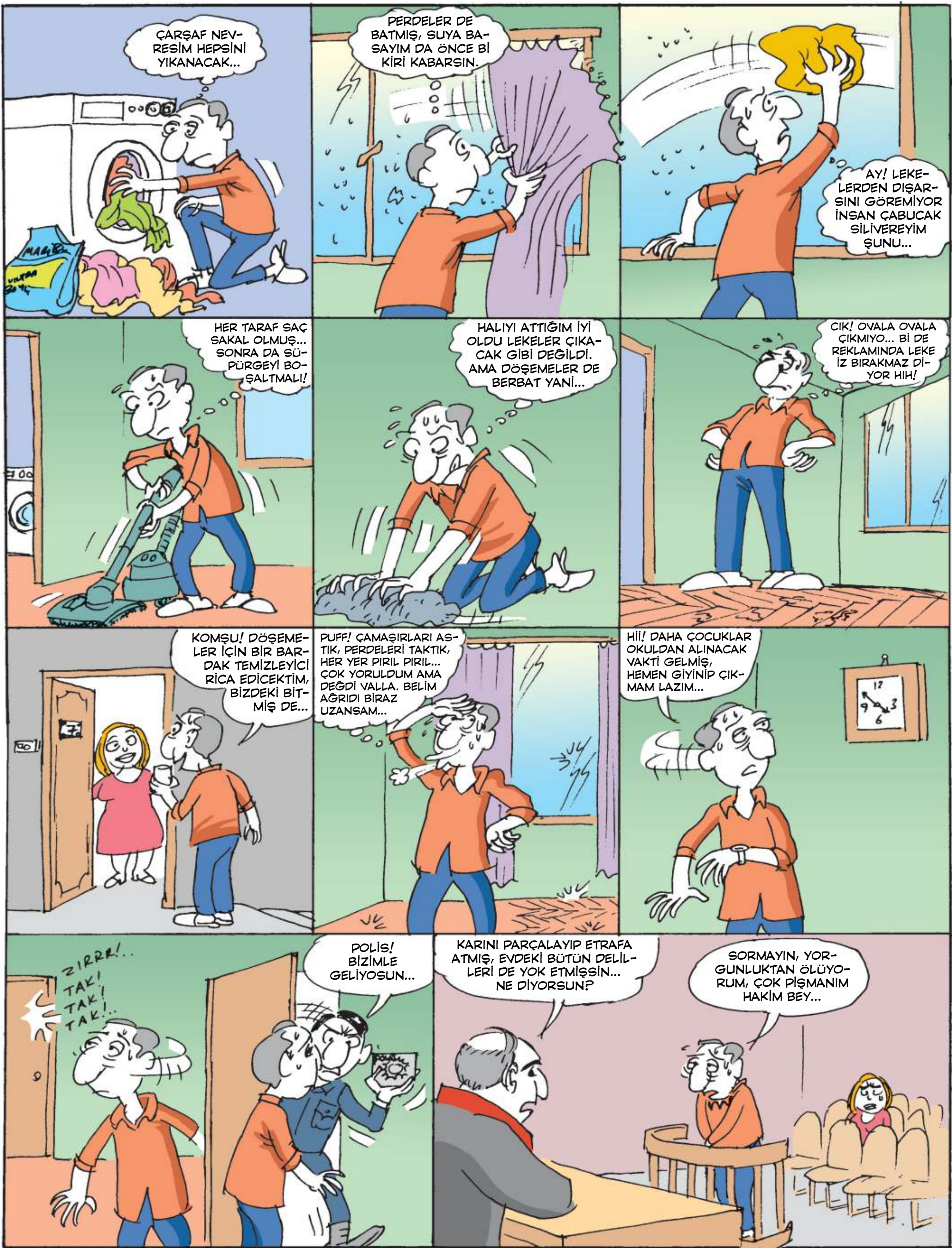
İşverenlerin ihmalleri sonucu ölen kadınların ailelerine $75 USD tazminat ödenirken, sigorta şirketi işçi başına şirket sahiplerine $400 USD ödemiş, yani şirket işçilerinin ölümlerinden bile kar elde etmiş.

Bu felaket işçi haklarıyla ilgili sistemin değişmesinde çok önemli bir rol oynamış ve yasalar sonunda değişmiş.

Bu ay Dünya Kadınlar Gününde çiçeklerle, çikolatalarla, indirimlerle bize gelmeyin. Bugün bir anma günüdür. 8 Mart "kadınlara özel" indirimlerle alışveriş yapmak 1911'de ölen kadınları anmak yerine hayatlarını kaybetmelerine sebep olan işverenin vahşi kapitalist anlayışına sadece destek olmaktır.

MİSTIR MASSIL...

“8 MART DÜNYA KADINLAR GÜNÜ” ÖLMÜŞ, ÖLDÜRÜLMÜŞ, YAŞA-YAN VE YAŞAMAYA ÇALIŞAN TÜM KADINLARA KUTLU OLSUN...

Selam,
Ben bir Zincir Kıran Kadınım!
Zincir Kıran Kadınlar kim mi?
Dur hemen anlatayım!
Biz birlikte tandem
bisiklet binen, özgürlük seven
kadınlarız.

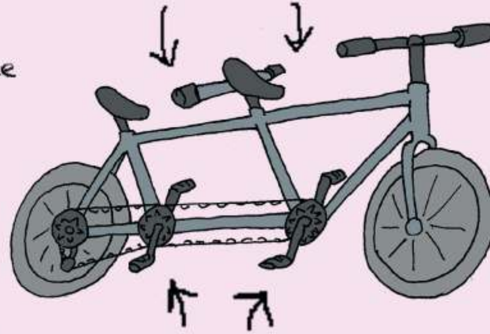
Tandem bisiklet ne mi!!?

İki kişinin birlikte bineceği popo ağrıtan seleler

Bizim Tandem'lerimize binen kadınlar birlikte olmaktan güç alır.

Dağları tepeleri aşmamızı sağlayan efsane lastikler

Birlikte dönen muhteşem pedallar

Hem ön hem arka selede, engelleri yıkmayı seven kadınlar oturur.

Mesela Melisa görme engelli
Ne kadar cool olduğunu görmüyor.

Hatta kimi zaman arka selede görme engelli kadınlar da pedallar.

Bizimle birlikte bisiklete binen kadınlar 3 Temel Zincir'i kırar;

1.Sessizlik Zinciri
Türkiye'de hepimiz aynı sorunları yaşıyoruz ama konuşmuyoruz, paylaşmıyoruz.

Zincir Kıran kadınlar konuşur,
dertlerini paylaşır,
itiraz eder, ses getirir.

3.Yalnızlık Zinciri:
"Kadın başına yapamazsın" denilen herşeyi birlikte başarıyoruz.
Burada asla yalnız kalmayacaksın!

2.Korku Zinciri:
Ya düşersem?
Ya kaybolursam?
Ya başıma bişiy gelirse?

Daha önce bisiklete binmemiş olsa bile her yaşta, her boy ve kiloda kadın bisiklete binebilir.
Korkmak mühim değil önemli olan deneme cesareti göstermek.
Tebrikler artık bizimle tanıştın!
Artık biz de Bayan Yanındayız!
Burada yollarda başımıza gelen, tuhaf ama eğlenceli anılarımızı paylaşıcaz,zincirleri birlikte kırıcaz!

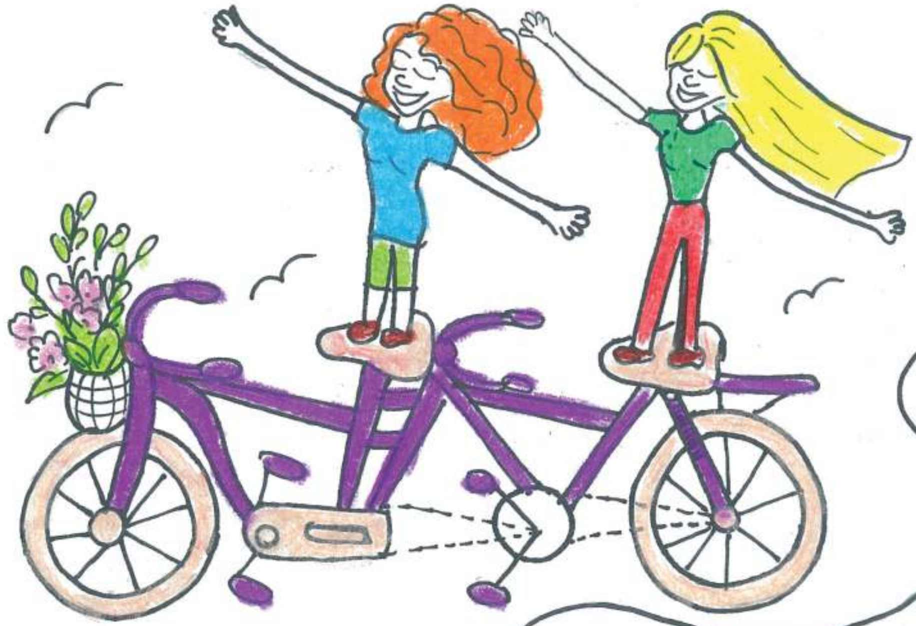

Kadın isterse her şeyi yapar!

Tandem; iletişim ve dayanışmanın simgesidir.

Her sesten, her renkten pedal arkadaşlığı için sen de katıl bize!

Tandem bisikletle uzun ve zorlu yollara çıkıyoruz ve özgürleşiyoruz.

Pedal arkadaşlığı siz seleden indikten sonra bile devam eder.

İstanbul'da kadınların başlattığı bir bisiklet devrimi!

Üç kadının güneş remine yer açılsın diye zincir takma aparatını almaları ile başlayan süreç, İstanbul'un fenerlerine, kulelerine, kalelerine, köprülerine, mağaralarına adar uzandı :) Artık yerinde duramıyorlardı. Bambaşka rotaları keşfetmek üzere yollara düşüyordu :)

Bisiklet üstünde sohbet ediyoruz, dertleşiyoruz, şarkılar söyleyip coşuyoruz, şen kahkahalarımıza uzun yollar alıyoruz.

Bir görme engelli tandem bisiklete binebilir mi? Elbette biner :) Tandem bisikletin önüne binen kadına "Makinist" arkadakine "Kömürcü" denir. Engelli kadınlar arka selede bize güç verir, ön seledeki kadınlar rotayı belirler, yönetmeyi öğrenir, cesaret kazanır, birlikte zincirlerini kırarlar!

dünya yerinden oynar, kadınlar birlik olursa!

KADIN KATİLLERİNE VERİLEN İYİ HAL İNDİRİMLERİ KADINLARI YILDIRMIYOR.. KADIN DAYANIŞMASI BİR ÇOK DAVADA ETKİLİ OLUYOR..

KADINLARI EN ÇOK EN YAKINLARI ÖLDÜRÜYOR!

KADINLARIN KAMU ALANLARINDA EMZİRMESİNİ EN ÇOK ERKEKLER TARTIŞIYOR..

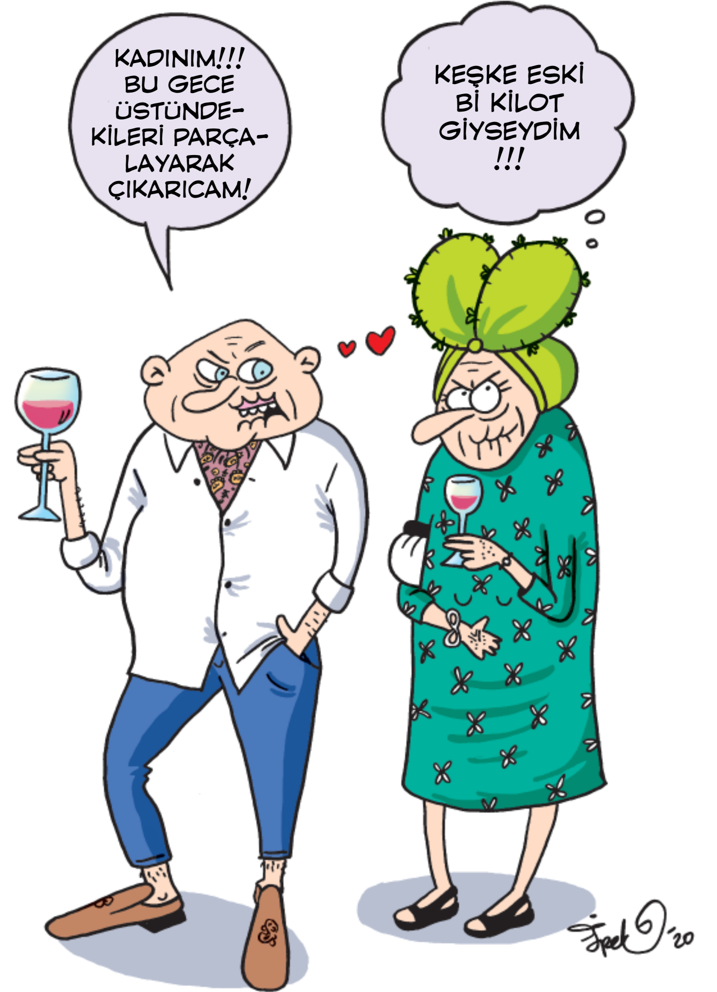

HAYDİ 8 MART GECE YÜRÜ-YÜŞÜNE

Diyanetten şiddet gören kadınlara tavsiyeler: Eşinize tepki vermeyin, uygun bir dille sebebini sorun, akşama sevdiği şeyleri yapın, polisi aramayın.

FETİYE NENE

YENİ BİN YILIN KADINLARI

21. Yüzyıl Kadın Direnişinin Panoraması

20. yüzyılda ve doğal olarak 21. yüzyılda da 20'şer yıl yaşadım. Yani aşağı yukarı... Henüz 40'ı doldurmadım, ama 40'a 1 kaldı. "Gençliğin baharı" diye tabir ettiğimiz ve ülkemizde üniversiteye giriş yaptıktan sonraki döneme tekabul eden yılların çoğunu 21. yüzyılda yaşamış bir kadın olarak, bu gün geriye bakıp şöyle bir düşündüm. 20. yüzyılın son çeyreği ile 21. yüzyılın ilk çeyreği arasında, kadın direnişi özelinde ne gibi farklar var? Sürekli olarak ilerliyor olmamız gerekirken – *çünkü bize okullarda bunu öğretmişlerdi* – kadın hakları ve eşitlikler anlamında durmadan geri gidiyoruz. Peki maruz kaldığımız bu erezyonu biz kadınlar nasıl karşıladık?

Bundan 20 yıl önce, feminizm ya da kadın mücadelesi de tıpkı geri kalan her şey gibi, analogdu. Dergileri, kitapları ve yayınları takip eder, fakülte kantinlerinde gelişmeleri tartışır, kol saatlerimize bakar, sonra da evlerimize dağılırdık. Bir dahaki güne ya da toplaşmaya kadar da kimsenin kimseden haberi olmazdı. Her an "online" değildik, içinde yaşadığımız gerçekliğin yükünün altında ezilmiyorduk durmaksızın. Bu iyiydi elbette.

Ama bir yandan da evlerinin gizinde, perdelerin kuytusunda öldürülen, dövülen, eziyet gören kadınların dramlarına şimdiki kadar ulaşılır değildi. Haberdar olmak zor ve meşakkatliydi.

Medya, medyacıların oyun alanıydı sadece, şimdiki gibi değildi. Ve bizler, onlar merceklerini nereye doğrultursa onu görebilirdik sadece. Şimdiki gibi akıllı telefonlarımızla her gittiğimiz yerde kendi çapımızda birer muhabir olamıyorduk. Dolayısıyla bir şeyleri değiştirmek de, eğer değiştirilebiliyorsa, çok daha yavaş yaşanıyordı. Ama çok değil sadece 3 – 5 yıl gibi bir süre içerisinde cep telefonları, internet, mesajlaşmalar, akıllı telefonlar derken sosyal medya girdi hayatımıza ve ondan sonra hiçbir şey, kadın olmak bile, eskisi gibi olmadı!

İşin ilginci, sosyal medyayı bir tür "silah" olarak kullanan ilk topluluk, çoğunluğunu kadınların oluşturduğu **İran**'daki protestoculardı. 2008-2009 yıllarında İran'da yaşanan protestolarda **twitter** bir haberleşme ve örgütlenme platformu olarak kullanılmış ve böylece hayatlarımıza "**bir direniş nesnesi olarak sosyal medya**" girmişti. Doğrusu bu işe o zamanlar Batı oldukça şaşırmıştı ya... Neyse...

Takip eden 10 yıl içinde sosyal medyayı benimsedik. "**Arap Baharı**"nı da, **Occupy Wall Street** protestolarını da, **Black Lives Matter** hareketini de, **Hong Kong** protestolarını da, "**Gezi Direnişi**"ni de, hatta **Suriye savaşını** bile sosyal medyadan takip ettik ve bizzat katıldık. **Greta Thunberg** yarattığı etkiyi büyük ölçüde sosyal medya sayesinde elde etti ve bugün iklim krizi protestoları sosyal medyanın gücü sayesinde sokakları inetebildi. Sanaldan reele bir etki başka bir deyişle. Matrix'te bir dalgalanma... Sosyal medya bu anlamda tüm dünyadaki protestolar için yepyeni bir kapı araları ve o kapı hiç kapanmadı. Ama bu noktada bir kırılma da yaşanmadı değil.

Batı'da sosyal medya yavaş yavaş kadınların, gençlerin, norm dışı toplulukların kimliğinin bir parçası halini alıyordu. Örneğin günümüze yön veren en büyük akımlardan **Me too** hareketi ve **body positivity** hareketi tamamen sosyal medyada doğdu ve

dünyaya yayıldı. Sosyal medya kadınların ve toplum tarafından aforoz edilmiş pek çok farklı kimliğin kendilerine ittire ittire yaşam alanı açtıkları bir platforma dönüştü. Çünkü günlük hayatta görmezden gelinebilirdiniz, ama sosyal medya öyle değildi. Bir anda gerçek hayatta sizi görmezden gelen birinin sosyal medya akışına düşebiliyordunuz. Bu da kadınları ve de görünmek isteyen diğer kimlikleri görünür kılıyordu. Dolayısıyla kadınlar kendilerine sosyal hayatta yer açarlarken en çok sosyal medyayı kullandılar. Evlerinin konforunda, minnak minnak devrimler yaptılar. Ya da minnak minnak devrimler oldular!

Youtube 5-6 yıl gibi kısa bir süre içerisinde bir tür yaşam tarzları sergi alanına dönüştü ve gizli kimliklerin ve de alt-benliklerin bir anda "**prime time**"a düştüğü bir platform oldu. Alt-kültürler, karşı-kültürler, veganlar, çevreciler,

aktivistler, LGBT hareketi, gezginler, "off-grid"çiler (şebeke dışı yaşayanlar), ve elbette hayatın her alanında var olma mücadelesi veren kadınlar, kadınlar ve kadınlar; hepsi Youtube'da idi.

İnstagram da bu bağlamda tıpkı Youtube gibi, kadınların kendilerini ifade ettikleri bir platforma dönüşmüştü. 2015'te fotoğrafçı **Rupi Kaur** instagramda bir fotoğraf paylaşmıştı. Fotoğrafta yatakta arkası dönük olarak uzanmakta olan genç bir kadının eşofman altına adet kanı bulaştığı görülebiliyordu. İnstagram bu fotoğrafı silince – *iki kere üst üste* – olanlar oldu ve Rupi Kaur'un açıklaması tüm dünyada kadınlar ve kadın hakları savunucuları arasında bir tornado etkisi yarattı. Bundan sonra İnstagram başta olmak üzere tüm sosyal medya platformları, kadınların ve "genel ahlak" dışı tüm bireylerin paylaşımlarına müdahale ederken 2 kere düşünür hale geldiler. Bu; neresinden bakarsanız bakın, bir kazanımdı. Sanalda ya da "gerçek hayat"ta elde edilmiş bir kazanım!

Güneyde ise, Latin Amerika'da kadınlar sosyal medyayı "hayat duruşu" çıkışlarının yanı sıra, daha politik meseleler, işler güçler, vesveseler için de

kullanıyorlardı. Güney Amerika'da kadınlar sosyal medyayı en çok kürtaj eylemlerinde seslerini dünyaya duyurmak için kullandılar. "**Aborto Legal Ya"** hareketi, tıpkı **Polonya**'daki "**benim bedenim benim kararım**" protestoları gibi, son yılların en çok ses getiren hareketlerinden biri olurken, milyonlarca tweet atılan ve tüm dünyada geniş bir kamuoyu uyandıran bir harekete dönüşüverdi. Böylesine büyük bir destek, Güney Amerikalı feministlerin on yıllardır süren kürtaj mücadelesinde elde edebildikleri bir destek değildi. **Ni Una Menos protestoları** da Güney Amerikalı

kadınların kadın şiddetine karşı yükselttiği ses olarak, tüm dünyada keskin bir çığlık olarak yankılandı. Ya da misal **Las Tesis**... Şili'de dans ettikten ve bu dansı sosyal medyaya yükledikten sadece saatler sonra kadınlar dünyanın diğer köşelerinde sokaklara çıkmış ve Las Tesis dansını icraya başlamışlardı bile.

Meksika'nın kayıp kızları için yürütülen eylemlerini, son olarak **Ingrid**

Escamilla için ateşe verilen adelet sarayını unutmayacağız elbette. Ya da Orta Amerika'nın aktivist kadınlarını. "**Beni öldüreceklerini biliyorum**" diyen ve öldürüleceğini bile bile, öldürüldüğü güne kadar mücadesini sürdüren **Berta Cacares**'i...

Latin Amerika'dan Asya'ya atladığımızda ise, kıtanın atmosferine uygun çok daha şiddetli ve son derece tutkulu bir kadın direnişi görüyoruz. **Lübnan**'da sokakları inleten kadınları,

Suudi Arabistan'da sadece otomobil sürerek yobazların ince duygularını inciten kadınları, **İran**'da zorunlu başörtüsüne karşı sosyal medya üzerinden eylem yürüten, sokakta yasak olmasına rağmen başörtüsünü çıkarıp bunu da videoya çekerek sosyal medyada paylaşan ve mollaların kabuslarına misafir olan kadınları, **Hindistan**'da çete kuran ve devletin sağlayamadığı adaleti kendi sopalarıyla sağlamaya çalışan mor mintanlı kadın çetelerini, **Afganistan**'da sadece okula giderek bir "direniş" sergileyen küçük kız çocuklarını, **Uzak Asya**'nın kadınlara dayattığı güzellik standartlarını reddederek çok daha karanlık bir makyaj ve "bozulmuş" bir moda kültürü ile şehir hayatında kendilerine yer açan kadınları da saymalıyız bu bağlamda.

2020 ile yepyeni bir on yıl başlarken, 21. yüzyılın da dörtte birini geride bırakmış olduk. Şimdi durduğumuz yerden dünya tarihine bakınca bir şey fark ediyoruz; her yüzyılda olduğu gibi bu yüzyıl da bizim acılarımız ve bizim mücadelemiz üzerinden şekillenecek. Şiddet, baskı, ve en önemlisi eşitsizlik olduğu müddetçe direnmeye devam edeceğiz. Direndikçe de tarih yazmaya. Bu yüzyıl bizim! Tadını çıkarın...

raziyeicoglu@gmail.com

Kadın Olmak Ya Da Kadın Ölmek, İşte Bütün Mesele Bu!

PAPARAZZİYE

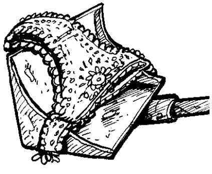
Raziye İçoğlu

Biz Özel Kadın Değil Miyiz? … Bir **EX** Artist kadın; **"Bu ülkede kadınların geldiği nokta memnuniyet verici"** dedi. Ya biz "bu ülke" dediği aynı yerde değiliz, ya o hiç kadın görmedi, ya biz hiç kadın görmedik, ya da kadınlarımızın geldiği nokta öldürüp gittiği öbür dünyada ki cennetten bahsediyor memnuniyet derecesinde...

Ben O Klişelere Gireceğim… Sahneme çıkarken Güneri Abim **"eğlenmezsen eğlendiremezsin"** demişti. Çünkü gülmezsem güldüremem, düşünmezsem düşündüremem, hissetmezsem hissettiremem… Ve bu yazıları yazarken biz de çok hissettik…

Aşk Evliliği Mi, Makine Evliliği Mi?… Bir sülale diyaloğu içinde kaldım; **"Bulaşık makinen var, çamaşır makinen var niye mutsuzsun, neden boşanıyorsun ki?"** dedi büyük yenge küçük yengeye.. Ve Oscar Wilde'nin 12 tanesini bulduğu Mutluluğun 13. Sırrı keşfedildi, **"2 makine edinin".**

Don – 3 Bu Balkonda … Üç donunu yıkayıp, çamaşır ipine asmış ve balkonda donların altındaki masada kahvesini, sigarasını içip, gazetesini okuyan erkek değil de kadın olsa durum ne olurdu Acaba? diye düşünecektim ki başımıza geldi, oradan geçen Kadınlar seksi iç çamaşırlarıyla yoldan geçiyormuşuz gibi sarkan gözlerle etrafa bakınıyordu kadınsız evde oturan o erkek. Hep tuhaf bir taciz vurgusu içinde olmak zorunda mıyız?..

"Sokak Kapı Açma Dekoltesiz Elbisem" … var mesela benim. Evimin içinde dekolte dolaştığımdan zil çaldığında hemen lalettayin dekoltemin üzerine geçirdiğim iki beden büyük elbisemi yıkadığımda yedeği var. İkisini birden yıkadığımda o gün çalan hiçbir kapıyı açmıyorum. Bir ilahiyat profesörünün çıkıp da **"dekolte giyen için tecavüz sürpriz olmaz"** demesini hüküm sayanlar nedeninden mi bu baskıyı hissediyoruz Acaba? Her nerede olursa olsun kadınlara bu baskıyı hissettirenler bitmedi mi, bitmeyecek mi?…

Belgüzar Teyze Sürekli Çevrimiçi Görünüyordu … Pencere önündeki Berjer koltukta otururdu ve orada oturuyorsa, her şey yolunda demekti. O koltukta ölmüş ve günlerce mahalleli el kaldırıp mevtaya selam vererek yoldan geçmişti … Koltukla tiftikleşmiş ve zor ayırmışlardı Kadının cansız bedenini ….Her şey, herkes göründüğü gibi değildir ihtimali de var bazen.

Aramızdan Ayrılışının … 40. gün Mevlidi için anneannemin evine yakın insanları biraz mutaassıpca, kırsal bölgedeki bir camide toplanmıştık. Erkekler yukarda ve imam karşılarında taziyeli teselli konuşması yapıyor ve Kadınlar aşağıda geniş bölümde mikrofondan çıkan vaazı dinliyorduk .. İmam kendi kayıbı annesinden örnek vererek ölümden bahsediyordu. **"Benim annemde geçen sene aramızdan ayrıldı"** diyecekti ki ara – mızın **ara**' sında kaldı ve sanırım karşısında diz çökmüş erkek kalabalığı görünce toparlandı çıkan laftan dönüş zordu, aniden cümleyi devire devire tekil şahısa indirdi ve **"bu sene annemde aramda yok"** dedi. Bir Ana, bir Kadın, deyimde kelime olarak bile o kadar erkeğin arasında olamazdı Din Adamına göre...

Kurtulmak Bu Mu? … Evinin kadını, çocuklarının anası bahçeye çamaşır sermeye çıkıyor ve deprem oluyor. Güvende sandığı bütün ailesi enkaz altında kalıyor. **"Kurtuldu"** diyor haber yapanlar, oysa ki onun canından can gitti, 5.9 şiddetinden daha yüksek şiddette yuvası yıkıldı. Yürek acı, dünya hüzün, Kadın ağıt dolu...

Bazılarının Kararı Ölsem De Başörtüsüz Çıkmam … Elazığ depreminden kurtarılırken başını yeleği ile kapatmaya çalışan Ayşe Teyzeyi görünce anımsadım, 99 depreminde don atlet dışarı çıkarılarak kurtarılmış erkek arkadaşımız da buna benzer tespitler yapmıştı. **"Bir arabanın ön tamponuna ilişerek oturdum ve korkudan titreyerek bir sigara yakmak istedim, amaam sakın her taraf benzin sızıntısı patlarız, dediklerinde şöyle bir etrafma bakındım ve kurtarılan don atletli erkekler arasında, gecelikli, şortlu ve hatta hiç kadın göremedim"** demişti… Ya kadınlar yazın o sıcağında gece giyim kuşam içinde yatıyorlardı ya da kıyafetleri uygunsuz olduğu için dışarı çıkamamışlardı… Artık bundan çok daha eminim.

Niye başörtüsü takmayı takıyoruz ki?.. Bizzat tanıdıkları Kadın kahramanlı, Anneannemin anlattığı 40lı, 50li yıllarda geçen gerçek bir kasaba efsanesi vardı. Hamam belli saatlerde kadınlara, belli saatlerde erkeklere açık. Saati dolan Kadın en sona kalmış ve soğukluğa çıkarken erkekler de soğukluktan hamama doğru hızla kalabalık halde giriyorlarmış. Tam o koridorda karşılıklı gelmişler ve yaşlı kadın peştamali ile kafasını, gözünü kapatmış. Hep saç kapatmaya endekslenmiş bir fikir, nedir bu şartlı refleks mi Acaba? Şişman bedenini zor kapatan peştamal yeterli gelmemiş ve baş kapalı anadan üryan kalakalmış. Zaten hepsi muhitin erkekleri **"aman bacım, aman teyzem"** diyen kafayı çeviriyor ve geri çekiliyorlarmış…

Mahallesel Feminist … Kadın milet vekilinden daha çok çalışıyor, başarılı bir iş kadını, ev kadını, çok iyi komşu, herkesin hizmetine koşan, yardımsever, muhtardan öte, muhtar yardımcısı, anne, çocuklarının hem anası hem babası, koca ölmüş ama kadın başına falan filan hiçbir başarısı anlatılmazken, mahalleli kadınlar arasında bu Kadın hakkında söylenenler, **"beyazlarla renklileri bir arada çamaşır makinasına atıyor, yıkıyor, Sütyeni atletinin üstüne takıyor, ama olmaz ki"…**

Bir Kadın Ölse Bile Ölmez… İkinci Babaannemin son günlerinde benden istediği **"ördüğün dantelden başla da ben de öreyim"** ve Anneannemin hayatının bitişine yakın kendi esprisini de kendisi yaparak benden son istek niteliğinde **"ördüğün örgü örneğini bana da öğret, belki öbür tarafta lâzım olur"** deyişi hepimize Öbür tarafta başka bir hayat olduğuna inanma ve bu sahte yaşama miras kalitesinde direnme gücü vermiştir...

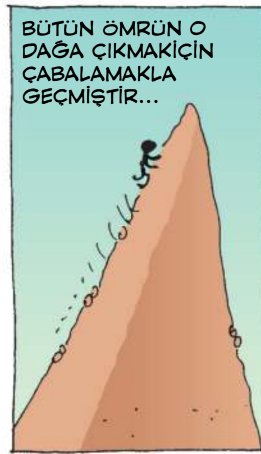
Düşüş

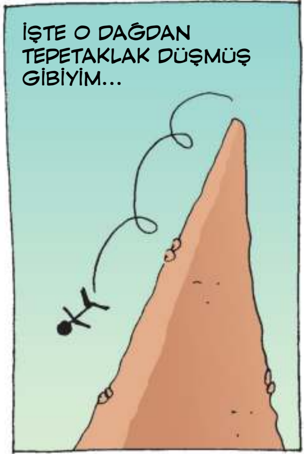
Feyhan Güver

ÜTOPYALAR NEHRİNDE YÜZÜYORUM

Berna Pak

Geçenlerde aşırı büyük bir özlem içerisinde İstanbul'a gittim. Evet arkadaşlar, İstanbul'u terk ettiğinizde belalı bir sevgili gibi aklınıza düşüyor ara ara pislik şehir.

Kör ölür badem gözlü olur derler ya hep aklınızda 90'lı yıllar İstiklal'i, bomboş bir Yeniköy, pazar günleri vale mafyası olmayan serpme kahvaltısız Emirgan ve Boyacıköy …

Aklımda en güzel anılarım ve bavuluma İstanbul'un en güzel semtlerini, erguvanlarını doldurup otobüse biniyorum.

İstikamet Bebek değil tabi ki Esenler otogar!!!

Çocuğu da babasına çakmışım 3 gün arkadaşlarıma yerleşip tatil yapıcam.

Hayat çok fena bana güzel…

Otobüste önüme oturan dehşetle öksüren kadın, hatta Tekirdağ'da Namık Kemal'in kafasından büyük elleri olan kültleşmiş heykelinin olduğu sakil mola yerindeki gerzek garsonun sade kahvemi bol şekerli ve sütlü getirmesi bile sinirimi hoplatmıyor, o derece sakin ve mutluyum.

Büyük İstanbul depremi veya Corona virüsü çocuksuz tatile giden bir kadını vurmaz herhalde, hayat bana bir kıyak geçer canıııım diye düşünerek Esenler garına varıyorum.

Çok fena gelişmiş raylı sisteme sahip metropolümüzde Feneryolu'na kadar trafiksiz gidicem, lan ne büyük lüks derken tüm Orta Doğu'yla beraber Yenikapı'ya doğru yağ gibi gidiyoruz. Vallahi bir durakta açılan kapıdan giren tüm Çin Halk Cumhuriyeti bile bozmuyor sinirimi düşünün. Ama, Feneryolu'nda iner inmez eczaneye koşup antiseptikler ve serum fizyolojiklerle burnumu, gırtlağımı temizliyorum tabi işimi o kadar şansa bırakamam. Daha bunun domuz gribi kısmı var falan.

Bir Maykıl Ceksın travması kadar değiliz çok şükür de eşşeği sağlam kazıklara çakarım ben, bunca yılın köye yerleşmiş insanı olarak.

Üstüne üstlük anayım ben, İstanbul'dan çocuğa hediye olarak türlü virüs taşımama da hiç gerek yok.

Tabii kader beni çok acayip bir yere sürüklüyor.

"Nerdesiniz lan, ne yapıyoruz bu akşam? Hangi meyhane, hangi bar Kadıköy mü, Beşiktaş mı, kız sen İstanbul'un neresindensin?" diye aradığım arkadaşlarım "Hadi gel çok güzel ortam var, bekliyoruz" diyorlar ve ben kendimi bir permakültür kursunda tanışmış gönlünü toprağa vermiş, en büyük hayalleri İstanbul'u terk edip Bayramiç filan gibi yerlerde bir toprak parçası edinip oraya minik bir kulübe yapıp kakamızdan gübre çişimizden su yaptığımız, elbette burası çokomelli, elektiriğimizi kendimiz ürettiğimiz, atalık tohumdan bostanlar yapıp, yavrumuzu bu eğitim sisteminde değil evde eğitim vererek (Erkin Koray eğitim modeli diye adlandırdığımız) mor pembe hayaller kuran, dünyamızı küresel ısınmadan kurtarmaya adamış, arabaya değil bisiklete binen, mutlaka kendi birasını yapan, vegan, kocalarına aşık kadınların olduğu, bebek uyanacak diye süt saatlerini anneyle paylaştığı için toplantıdan erken kalkan babaların olduğu (bu en ütopik kısmıydı toplantının bana göre) sürreal bir ortamda buluyorum kendimi. Sürdürülebilir hiçbir şey yok tabi benim için bu ortamda. Benim karbon ayak izim bin beş yüz filan olmuş köyde yaşamama rağmen, şehrin bir yerinde dünyayı kurtaracağız. Hadi bakalım nasıl olacak?

Toplanma sebepleri de şuydu.

Aralarından bir arkadaşları güneyde bir yerlerde büyükçe bir arazi almış, zeytinlik.

Oraya gerçekten çok güzel bir kulübe yaptırmış. Güneşten elektrik üretmeye başlamış, hayvanlarla doldurmuş ortamı.

Oraya gelenlere bunu nasıl başardığını anlatan küçük bir sunum yaptı.

Çok güzel …

Dağa taşa sıçarım, foseptik yaptırmam kısmını hızlıca geçmiş, koruge boruları ülkemizin güzide ustalarına yevmiyeler bayılarak döşetmiş illa ki tüm köylülerle bu şekilde tanışmaya başlamış.

Neyse yine de gerçekten tebrik ediyorum kendisini.

Güneye yerleşip otel, motel, cafe açarım kafasında olmadığı için, bir şekilde tarım yapmaya çalıştığı için. Umarım sürdürülebilir bir geleceği olur bu yeni hayatının.

Çünkü biz bunu 20 sene önce yaptık.

Şehri terk edip elektriği, suyu olmayan bir dağ başına yerleştik.

Çok romantik ve çok salaktık.

Diktiğimiz tüm ağaçları her sabah 6'da boyunlarındaki çanlarla gelip yiyen keçilerin sahibine gidip "Ya Ali abi, Allah aşkına bağla şu keçilerini, ağaç bırakmadılar bahçede" diyecek oldum da "Tüfekle vur" cevabını aldığımda, ulen Kalemiti Jeyn miyim ben diye kafamı duvarlara minik minik vurmaya başlamıştım.

Gayet şehirli şehirli köpeğimi gezidirirken bağların arasından çılgınlar gibi üzerime koşan keçilerini kaçırmış (her iki anlamıyla) Rıfat abinin "Yakalaaaaa keçileriiiii" diye bağırarak koşması ve beni kocama "senin de karın bi keçi tutamadı" diye şikayet etmesi filan da yıldırmadı beni.

İşin tadı yanımızdaki arazinin sahibinin dikenli tellerle askeriye gibi etrafını kapatmasıyla kaçmaya başladı.

Arkamıza villalar yapılmasıyla, devasa beton otellerle dolmasıyla…

Küçücük yere şehirden kaçıp yerleşip, aynı şeyi isteyen, aynı hayatı kurmaya çalışan tıpkı şu toplantıdaki permakültürcü arkadaşlar gibiydik bundan 20 sene önce.

Şimdi kimse birbirinin yüzüne bakmıyor, herkes birbirine küs. Arkadan konuşmalar, dedikodular…

Hayaller çok güzel, gerçekler çok fena.

Köylü uyanık, şehirden gelenler riyakar… asla dağ başında yalnız mutluluk yok. Biri gelip dibine çekiverir dikenli teli, küçücük o çok zararsız denize yürüdüğün patikanı kapatır.

Dayanışma keşke olsa …

Ama yine de evet, ütopyalar güzeldir…

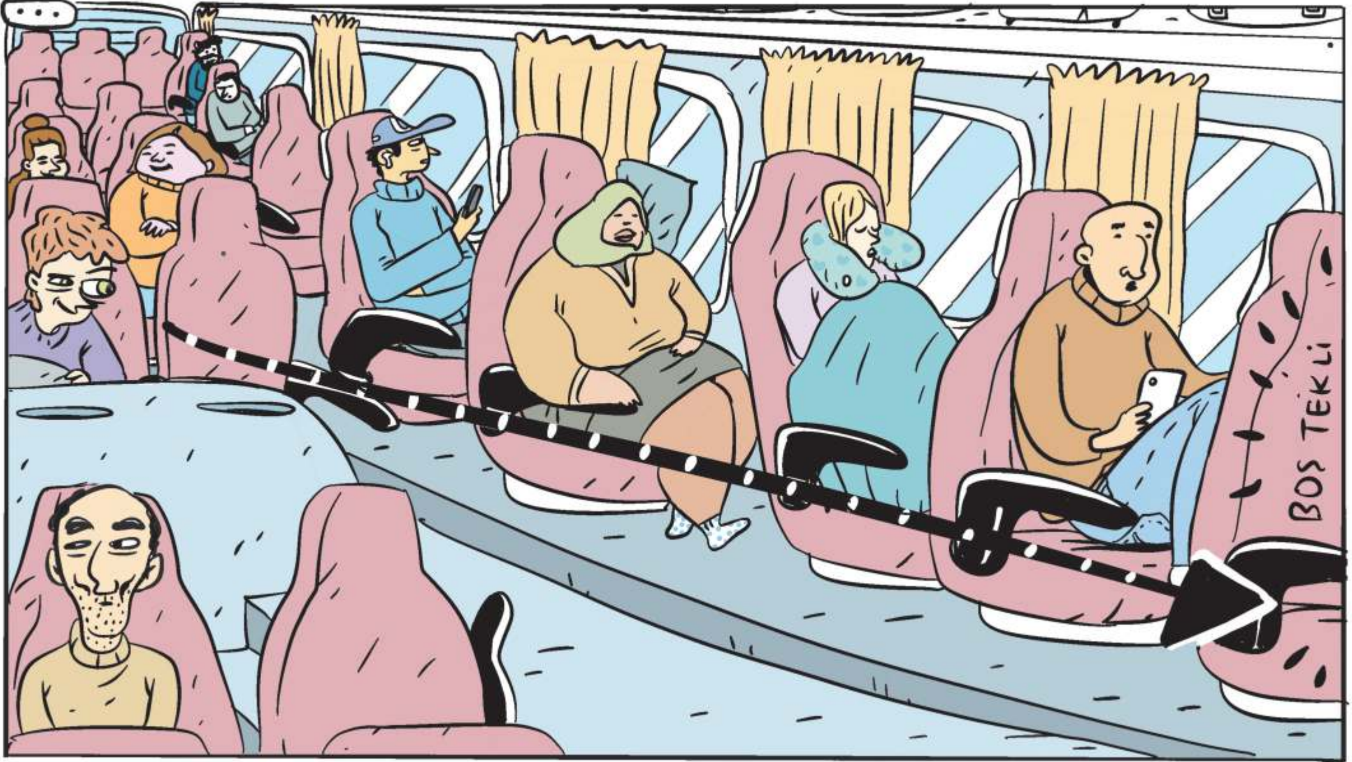
PARDON BAKAR MISINIZ? YERİMİ DEĞİŞTİREBİLİYO MUYUM? BURASI ÇOK SALLANIYO DA!..

GÜZEL UYUTUR İŞTE! NEH NEH NEH!

AMA KUSTURA DA BİLİR!

BİTMEYEN
BAYAN YANI HİKAYEM

BETÜL YILMAZ

OH BEE MİSS!

BİRAZ İNSAN-LIK HI?

KES

KES

OHA BU KADAR DA OLMAZ!

ÖKÜZ GİBİ BAKIYO AYI BOĞAN, BAKIYİM ŞURADA DA BOŞ BİR YER VAR GİBİ...

PEKİ BEN DE BURDA OTURSAM SORUN OLUR MU?

YOO OLMAZ, PROBLEM DEĞİL!

OH, SAĞOL!

SİZ BURAYA MI GEÇTİNİZ? YALNIZ, BAY BAYAN DURUMU VAR BURDA!!!

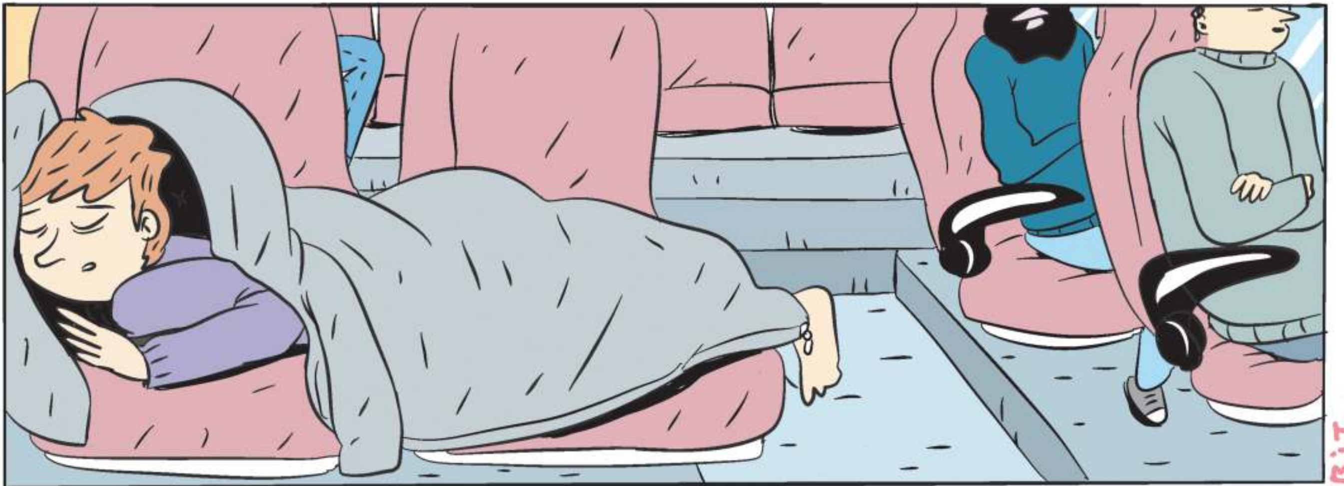
TAMAM BİZ HALLETTİK SORUN YOK!

Baskı

Toplumsal baskı.

Baskıcı bakışlar

... BEN ARKAYA GEÇEYİM O ZAMAN!

TÜTÜNÜN ZARARLARI

Eda Pera Küçük

edaperakucuk@gmail.com

Anton Çehov'un 1886-1902 yıllarında yazdığı tek kişilik oyunu… Bir adamın karısının kendisinden tütünün zararlarıyla ilgili bir konuşma yapmasını istemesi sonucu sahneye çıkıp yaptığı bir konuşmayı işleyen oyun.

Oyunda erkeğin "Ne var ki ben de bir zamanlar gençtim, zekiydim. Ben de üniversiteye gittim. Benim de kendime göre hayallerim vardı. Adam sanırdım kendimi. Şimdi; şimdi ise bittim. Artık hiçbir şey istemiyorum. Sadece huzur, sessizlik; sadece huzur, sessizlik, dinlenmek." cümleleri beni oldukça etkiledi. Bu oyunu Devlet Tiyatrosu'nda günümüze taşıyan aynı zamanda gerçek hayatta baba olan oyuncu Zafer Algöz ve oyuncu Erdinç Gülener ile bir araya gelip 'şiddetin her türlüsüne hayır' demenin hassasiyetini konuştuk.

Ülkemizde şiddet her yerde. Size göre şiddet nasıl başlıyor?

Zafer Algöz: Şiddet ailede başlıyor. Çünkü insanlar şiddete yönelik taraflarını aile fertlerinden görüyor. Çocuk dediğin zaten 6 yaşına kadar bütün donanımını hazırlıyor. Sonrası sosyal çevre içerisindeki gelişimi ile tamamlanıyor. Klasik bir şey olacak; birinin babası annesine şiddet uyguluyorsa çocuk o travmayı çocukluğunda yaşamışsa, evlendikten sonra ya da biriyle birlikte olduğunda aynı şiddeti kadına da yapmayı kendine meşru görüyor. Neyi görse onu yapar çünkü çocuk. Anneyi babayı kitap okurken görürse kitap okuma alışkanlığı olur. Ama birilerine bağırış çağırış, hakaret, şiddet içinde görürse o tarafa yönelmiş olur.

Erdinç Gülener: Bence de şiddet ailede başlıyor. Bir çocuğun duygusal travmalarını 6 yaşından sonra değiştirmek çok zor hatta imkamsız. Bir ailede şiddet varsa bu çocuk ileride kendine şiddeti hak görücektir. Ben şiddetin var olduğu bir ailede büyüdüm. Babam annemi darp ederdi. Ben şöyle bir düstur edindim kendime: "Ben babam gibi olmayacağım." Olmadım da. Hiçbir şekilde hayatıma giren kadınlara değil fiziksel şiddet, duygusal şiddet bile uygulamadım

Bizi yetiştiren ebeveynleri rol model almamızla başlıyor birçok şey…

Zafer Algöz: Tabii. Biz toplum olarak çok fazla heyecanlı ve karşımızdaki insanı dinlemeyi bilmeden acil ve ani tepki veren bir ulusuz maalesef. Mesela rahmetli Uğur Mumcu bir röportajında "Türkiye'de sağcıdan solcudan daha çok psikolojik rahatsızlığı olan insan var" demiş. Yaşadığımız hayat içerisinde hiçbir şeyin tadını çıkaramıyoruz. Bir futbol maçı seyrediliyor, günlerce basit bir pozisyon üzerine insanlar birbirlerini gırtlaklayacak kadar konuşuyorlar. Maç olmuş bitmiş, eskilerin deyimiyle çaylar içilmiş o saatten sonra bunu konuşmanın ne faydası var ki? Niye? Çünkü insanlar televizyon başında o hırçınlığı göstererek kendisini de aynı seviyede gören insanların ruhuna hitap ediyor. Halbuki toplumların sakinleşmeye hep sakin olmaya ihtiyacı var.

Sürekli kadına şiddetten bahsediliyor. Erkeğe şiddet hiç konuşulmuyor…

Zafer Algöz: Anton Çehov'un tespit ettiği kendisinin yaşamış olduğu çağdan 150-200 yıl sonrasında yani şu gelişmiş çağdaki insanın zavallılığını gösteren oyun Tütünün Zararları. Çünkü bütün sorumlulukları üstüne alıp kendine hiç zaman ayıramamış, hayatı boyunca bir yerlere kaçmak, uzaklaşmak, gitmek arzusu içerisinde olup bir türlü bunu cesaret edip yapamamış adamın dramını anlatıyor. Birçok kişi onu komedi diye yorumluyor. Asla komedi değil o. Çünkü orada adamın kendi haline ağlaması lazım. İlk defa böyle bir duruma maruz kalıyor. Yapılan eziyet çok fazla. Her işe ben koşturururm diyor. Aslında en büyük eziyet o noktada karısı tarafından yapılıyor. Adam tamamen tahakküm altında. O adam için çok daha büyük eziyet kalabalığın önüne çıkıp konuşmak aslında; bu her insanın yapabileceği bir şey değil. Dizlerinin bağı çözülür insanın; baskıların en büyüğü.

* * *

Bu oyunun başarısı yıllar öncesinde Zafer Algöz'ün öğrencilik hayatında tanıdığı Chris Harris'in kurduğu bir cümleyle ortaya çıkıyor. Harris demiş ki; Çehov oyunlarını Ruslardan sonra en iyi Türkler oynuyor. Çünkü Türkler ırk olarak Ruslara çok yakın. Zira Ruslarda da şiddet eğilimi oldukça fazla. Bu yönüyle Rusların kanunlarının katı tavrı, yaptırım açısından potansiyel katilleri daha kolay ortaya çıkartıyor. Bu kişileri gözetim altında tutmak, bir süre cezaevine koymak, psikolojik tedavi altına almak, topluma yeniden kazandırılamasalar da bu kişileri mercek altına alıp, bundan sonra devlet olarak 'bak senin ensendeyim' anlayışı gözetiliyor.

Erdinç Gülener: Erkekler fiziksel olmasa da çok ciddi psikolojik şiddet görüyor. Bunu oyunda da görebiliyoruz. Kadın kocasına psikolojik şiddet uyguluyor. Kocasının çalışmamasından, pasif olmasından ötürü adam pasif şiddete maruz kalıyor. Okumuş, üniversite bitirmiş olmasına rağmen kadının karşısında eziliyor. Kadının otelinde hayatını sürdürüyor. Erkek her şeyi yapmak zorunda kalıyor. Öyle bir baskı kurmuş ki kadın adamın üzerinde, robot gibi sadece komutları hayata geçiriyor. Niye? Çünkü; kendi işini yapmadığından dolayı. Günümüze gelirsek hala aynı ilişki profillerini görüyoruz. Ekonomik özgürlüğünü elde etmiş kadın, çalışmayan veya para kazanmayan eşine bilerek ya da bilmeyerek psikolojik şiddet uyguluyor. Bu da bize şiddetin cinsiyeti olmadığını gösteriyor.

Erkek ya da kadın aslında kendi içlerinde tamamlayamadıkları taraflarını yaşadıkları ilişkiden mi çıkartıyor olumsuz olarak?

Erdinç Gülener: Kesinlikle. Ama bunu bile isteye yapmıyor. Bilinçaltında yapıyor. Önceki ilişkilerindeki taravmalarını o an yaşadığı ilişkiden çıkartıp, suçu olmayan kişiye kötülük yapıyor. Esasen kendi içinde intikam aldığını düşünüyor. Yaşamış olduğu olumsuzluğu birçok insana mal ediyor.

Kadın ya da erkek şiddeti bir iletişim biçimi olarak mı görüyor?

Zafer Algöz: Tabii ki hayır. Aksine iletişimin koptuğu an. Şiddet hiçbir zaman iletişim yöntemi olamaz ki. İşin içine şiddet girmişse olay bitmiştir. Bir insan 'canım' dediği birine çat çut girişemez. Sineye çekmek de çok fena. "Çoluğun çocuğun var, sever de döver de" olamaz. Ben bunu kabullenemiyorum.

* * *

Eşitlik…

Zafer Algöz: Erkek kadına yardım etmeyi zayıflık olarak görüyor. Bizim toplumumuzda erkeklerin kendi çocuğunu bile kucağına almasını yadırgıyorlar.

Erdinç Gülener: Anne de kız çocuğuna 'aman kızım sen abine yemek hazırla' anlayışı var. O kız çocuğu da baskı altında kaldığı için ileride şiddete bir şekilde maruz kalıyor. Anne, oğluna 'hayat müşterektir, yemeği beraber hazırlayın' dese, hayat daha güzel bir yer olabilir, olacaktır da.

Zafer Algöz: Ben bir erkek olarak bir kadına muhtaç olmadan hayatımı idame ettirebilirim. Kadının büyüklüğünü kabul etmek lazım hiç tartışmasız. Konservatuvardan Bozkurt Kuruç Hocam bir gün ne dedi biliyor musunuz; 'iyi bir erkek evlat yetiştirmek, iyi bir baba yetiştirmektir. Ama iyi bir kız çocuğu yetiştirmek iyi bir aile yetiştirmektir. Kadın dediğin aileyi yetiştirir.' Aile düzgün olursa, tıpkı o küçük moleküler parçaları gibi büyür, o zaman büyük sağlıklı bir toplum oluşur.

Erdinç Gülener: Kadın her yere yetiyor. Ben de iki kız babası olarak, mutlu, kendilerine yeten, ayakları yere basan bireyler olarak kızlarımı yetiştirmeye çalışıyorum. Umuyorum ki şiddete hiçbir şekilde maruz kalmayacaklar ve kendilerini olası bir durumda şiddetten sakınabilecekler. Haklarını da her şekilde alabilecekler.

* * *

Şiddete asla başvurmayan, aklına bile gelmeyen bireylerle karşılaşmak ümidiyle… Kadına şiddete, erkeğe şiddete, kadının erkeğe, erkeğin kadına, canlının canlıya şiddetine DAİMA hayır.

Katina Karanikola

8 MART GÜNÜM DEĞİL

Her yıl 8 Martta aynı film seyrediyoruz. *"Kadınlarımız çiçektir, böcektir, anamızdır, bacımızdır"* diye diye cicim gününde, dünyanın bir çok yerinde, daha doğrusu gelişmiş ülkelerde, siyasi parti temsilcileri bayramlık gülümsemelerini, göz alıcı kravatlarını takıp sokaklarda kucaklar dolusu karanfiller dağıtıyorlar " çiçeklerine, böceklerine!" Büyük patronlar ise televizyon kanallarında eşitliği, hakları, insanlığı konuşuyor 8 Martta. Kimi zengin iş kadınlarını, kadın doktorları, avukatları vitrin yaparak ballandıra ballandıra her iki cinsiyetin eşit olduğunu anlatıyorlar. Daha inandırıcı olabilmek için de kem küm *"hala ufak tefek sorunların kalkmadığını, parlamentolarda kadın sayısının az olduğunu, meslek hayatımızda erkeklerin geldiği yüksek seviyelere henüz gelemediklerimizi ama günden güne bir adım ileri gittiğimizi, eşitliği yakalamış olduğumuzu"* utanmadan, sıkılmadan yutturmaya çalışıyorlar. Ulan denyolar eşitliği yakaladıysak ne diye hala konuşuluyor? Batı'da hükümetlerin yasal girişimleri ve uluslar arası örgütlerin müdahaleleriyle, uygulanmayan yasalarla, eşitliğin sağlandığına dair bir inanç var. Hatta belgelere bakıldığında, günümüzde hatunlara erkeklerden fazla haklar verildiğine inanacaksınız. *"Kağıtta."* Gerçek maalesef erkek egemen toplumların yüzyıllardır uyguladığı basmakalıplardan farklı değil. Erkeklerin dünyasın da gerici baskı ve uygulamalar tam gaz devam ediyor. Patriarkal düzeni destekleyenler devlet veya dini gibi resmi kurumların abası altında "kadını hak ettiği yere koyuyor." Gezegenimizde yaşayan nüfusun yarısı gereken saygıyı, anlayışı görmedikten, diğer yarısı eşitliği görmemezlikten geldiği sürece ne insan haklarından ne eşitlikten nede insanlıktan konuşulabilir.

Zengin iş kadını, ki azınlıktadır, sorun yaşamıyor olabilir evinde ona yardım eden bir iki yardımcısı ila ki vardır. Ama çalışan orta halli kadınlara baktığımızda süper women olmak zorundalar. İş yerlerindeki mesailerini bitirip eve geldiklerinde ikinci mesaiye başlıyorlar. Omuzlarındaki yük erkeklerin kaldıramayacağı kadar ağır; akşam yemeği, sofra kurmak, bulaşık, çamaşır, çocuklarla ilgilenmek, etrafı toplamak… bu arada süper man ayaklarını uzatmış "dinleniyor." İkisi de çalışıyor, ikisi de eve para getiriyor ama erkek ev işlerinden uzak, zira iş yerinde fazla çalışmıştır, eve fazla para getirmiştir. Yetmiyormuş gibi bey efendi acıkmış ta sofra hazır değilse veya gömleği ütüsüz ise, ütülemek aklının ucundan bile geçmez, aslan gibi kükremeyi de ihmal etmiyor. Kadın kırklı yaşlara geldiğinde bitkin düşmüş, öz güveni yok olmuş, depresyon kapısını çalmıştır. Süper man ise o yaşlarda ikinci baharını yaşıyor. Arkadaşlarıyla politika, spor konuşur akabinde kendine acıma merasimine geçiş yapar, kendisi kurbandır. Zira eşiyle paylaşacak hiçbir şey kalmamış evde kavgalar başlamıştır. Beyler kadın bu durumdaysa, kendisini geliştiremediyse ilgisizlik veya aptallığından değil ailesiyle ilgilenmekten, size hizmet etmekten zaman bulamadığındandır.

Geri kalmış ülkelerde kadınların durum çok vahim, hala mal gibi görülüyor. Zayıftır, erkeklerin zevk aracıdır. Hayvan muamelesi görecek maldır. Bu gibi ülkelerde kadın olarak dünyaya gelmek büyük felaket. Erkeğe karşı gelmek ona karşı hareket etmek *"vücudunun morartılma"* kararını imzaladı demektir. Çoğu kadınlar durumlarının farkında değil. Kadının rolü bu olduğunu sanarak hiçbir hak talep etmiyorlar, her şeye boyun eğiyorlar.

8 Mart basit bir yıldönümü değil. Kadın hakları, eşitliği adına verilen mücadelenin anısına kutlanan gündür. Cinsiyet ayırımının somut var olduğu gerçeğini, çıkmaya çalıştığımız karanlığın kurbanlarını, acıyı hatırlatan gündür. Gezegenimizde yaşayan nüfusun yarısından diğer yarısına boş dilekler, çiçekler, hediyeler, kucaklayıp öpücük vermeler durumu değiştirmiyor.

Sonuçta, beyler, biz kadınlar 8 Martta sizden çiçek, armağan istemiyoruz. Hele babamızmışsınız gibi bizi ve namusumuzu korumanızı hiç istemiyoruz. Ağalar, kibarcası sizden yeni haklar istemiyoruz. Talep ediyoruz. Günümüzde tadını çıkartmamız gerekirken bize verilmeyeni talep ediyoruz. Olması gerekeni istiyoruz.

Kurduğunuz baş aşağı evrende basit, şart olanı alana kadar… Eşit maaş, eşit iş şartlarını kabul ettirene kadar… Patronlar kadınları cinsel tacizleriyle iş yerlerini zindana çevirmeye son verene kadar… Kadınlar hamileyken de işe alınana kadar... Bizler için metinlerin yazılmayacağı, tıpkı sizin gibi, kadınların, kızların günleri olmayacağı bir dünya kurana kadar… Tecavüz kurbanı kadınların *"kuyruğunu sallamadığını"* kanıtlamak zorunda olmayacağı günler gelene kadar… . Kadın bedeni özerklik kazanana kadar…Kadın sünnetine son verilene kadar… Kadını yatağında itaatkar fahişe, mutfağında hizmetçi, çocuklarına bakıcı isteyen ayılar insan olana kadar mücadelemiz devam edecek.

Beyler size gelince çiçek miçek gibi boş işleri bırakın. Eğer duygularınızda samimiyseniz, üstünlüğümüze pardon pardon çok özür dilerim eşitliğimize inanıyorsanız hediye yerine bize elinizi uzatın mücadelemizde yoldaşımız olun.. Olması gereken için…

DÜNYAYI KADINLAR DEĞİŞTİRECEK

Yaşar Seyman
yasarseyman@gmail.com

Ankara, 22 Şubat 2020

"İki kelime şer ve matem
Ardım sıra gelir diğeri
Hangisine sırtımı dönsem"

Bir yıl geçti…

Geçen yılın ardından kalan en üzücü olay kadına yönelik şiddet eylemleri ve şiddetten ölümler…

Emine Bulut'un 10 yaşındaki kızının "Anne lütfen ölme," çığlığını kim unutabilir?

Daha dün Ceren Damar'ın babasının sözleri ok gibi yüreğimize saplandı: "Bu mu tecellisini beklediğiniz adalet? Bu mu benim kızımın hayatının karşılığı?"

Öyle çok ölüm, öyle çok ateş düşen ocak, öyle çok çığlık var ki dayanılmaz.

Kadına şiddet olayları gençlerin evlilikten uzaklaşma nedenleri arasında sayılıyor.

Yeni yılın Mart ayında yine "8 Mart Dünya Kadınlar Günü "nü kutlamak yerine sorunlarımızı konuşacağız. Hep söyleriz gün varsa sorun var. Sorun varsa çözümü de var. Söz konusu kadın olunca sorunlar dağlar gibi önümüze yığılıyor. Bu topraklarda hiç gönül dolusu şarkılar söyleyip, danslar ederek, "8 Mart Dünya Kadınlar Günü "nü kutlayamadık.

Yılmadan mücadele etmeyi sürdürmeliyiz.

Bir ressamın sosyal medya paylaşımındaki tablosunu beğenince içimden yorum yapmak geldi ve tablonun altına "Bu kadar güzel kadının önüne barikatlar kurulur mu, diye not düştüm. Gecikmeyen yanıtı düşündürdü. " Barikatlar yıkılmak içindir."

Kadın mücadelesi yaşam mücadelesi değil mi? Barikatları yıkmaktan, önümüze kurulan barikatları kaldırmaktan asla vazgeçmemeliyiz.

Geride bıraktığımız yılda beş yüze yakın kadın, sevdiği, eşi, aile içindeki yakını olan erkekler tarafından öldürüldü. Kanımca buna kadına yönelik şiddet yerine kadın terörü demek daha doğru gibi geliyor. Bu kadın ölümleri ne yazık ki politiktir. Yoksulluk, güvencesizlik, işsizlik şiddeti ölüm boyutuna kadar vardırıyor. Buna öyle çok inanıyorum ki başka türlü yanıtı yok. Erkeklerin bir de erkek avukatların savunmadaki sözleri, iftiraları, itḥamları izleyen kadınları ve ölen kadını yeniden öldürüyor…

Hintli oyuncu Aamir Khan diyor ki: "Birçok erkek hayatındaki insana şiddet uygulamadığı için iyi biri olduğunu düşünür, ama acı için şiddete gerek yoktur. Aldatmak acıtır, hakaret acıtır, sessizlik acıtır, yalanlar acıtır. İyi bir insan gibi davranan zalim bir erkekten daha tehlikeli bir şey yoktur."

Çatışmacı dilin yaratısı ötekileştirme, kutuplaştırma, başka dünya görüşlerine körlük, linç kültürü, bildik mobbing uygulamaları, sözlü tokatlar yaşamın her alanında kendini acımasızca gösteriyor.

Bir konferans bitimi yanıma geldi, ozan Rabia Zorlu'yum diye elime bir not tutuşturdu. Dönüş yolunda okumaya başladım:

"Anadolu'dan gelen insanlarımız villadan, konaktan, saraydan değil/Çalışır çırpınır döker terini,/ Halini anlamak kolay değil./ Okur olsam kitaplara bakardım/ Mektepleri asla göstermediler/ Engel olur cehaleti yıkardım/ Mektep, medrese göstermediler. /Ablamın kimliğini bana verdiler/ Uğur getirmedi gerçek gördüler/ Sevdiğine mektup yazar dediler/ Mektep medrese göstermediler," kâğıdın altına kadın konuşmacılara gönülden teşekkür etmeyi de unutmuyor. Anadolu kadının eğitim sorununu ne de güzel dillendiriyor.

Ülke olarak en büyük sorunumuz milyonlarca insanın okuryazar olmamasıdır. Eğitimsiz kadın, işsiz, güçsüz özgürlükten yoksun yaşıyor. Özgür olmayan kadın üretemez, ayakları üzerinde duramaz. Bu acı gerçeği binlerce kez dillendirdim.

Afgan Amerikalı yazar Nadia Hashimi diyor ki: " Kitaplar benim arkadaşlarım, başka dünyalara geçiş biletlerim ve öğretmenlerimdir."

Şiddet karşısında eğitimli eğitimsiz, hangi konumda olursa olsun kadının yazgısı değişmiyor. İster akademisyen, ister ev kadını şiddet kurbanı olmaktan kurtulmuyor. Çekilen tetik, saplanan bıçak anneyi yok ederken çocukları ve toplumu da derinden yaralıyor. Cezaevleri kadınları öldüren erkeklerle dolu bu kadın terörü değil de nedir?

Bir de kadın örgütleri olmasa kadınlar büsbütün sahipsiz, kimsesiz kalacaklar. Cenazelerini kaldıran hiç kimseleri olmayacak. Duruşma salonlarında aileler sahipsiz bir başına kıvranacaklar. Para uğruna hukuku unutan avukatların savunmaları kadını defalarca öldürecek, geride kalanlarda onulmaz yaralar açacaktır.

Kadın örgütlerinin varlığı kadın ölümlerinin önündeki en büyük engeldir. Sahipsiz kadınlara sestir, umuttur! Kadın terörünü, kadına yönelen şiddeti örgütlenerek aşabiliriz.

Sevgiyle, dayanışmayla, örgütlerimizle gelecek güzeldir!

BAYAN YANI
2020-03-MART
Aylık yaygın süreli yerel yayındır.
BD Basın Yayın Tic. Ltd. Şti. adına
Sahibi ve Yazışleri Müdürü
Tuncay Akgün

Renklendirme Editörü
Fikret Özdemir
Grafik Düzenleme
Cebrail Okcu

Müessese Müdürü: Ali Yavuz
Abonelik: Aysun Öztürk
ADRES: Duatepe Sok. No:16
Yeldeğirmeni/Kadıköy
TEL: (0212) 292 94 50

FAX: (0212) 251 57 54
BASKI: LeMan Ofset
(0212) 858 00 93
DAĞITIM: Turkuaz Dağıtım
Paz. A.Ş. (0212) 249 91 13

Aspie Güncesi 4...

Meltem Arıkan

Pek çok kişi kendisine otizm teşhisi konulmasından ürküyor ve çekiniyor. Bu ne yazık ki dünyanın her yerinde yaşanan bir sorun. İnsanlar otizm teşhisi konulursa çevresindekilerin onları artık sevmeyeceğini ya da onlara bakışlarının değişeceğinden çok korkuyor ve çekiniyor. Tabii bir de özürlü gibi algılanmak söz konusu…

Oysa otizm teşhisi bizim kim olduğumuz gerçeğini değiştirmiyor… Bana teşhis konulduktan sonra ben değişmedim ki, ben hala aynı Meltem'im… Ama artık beynimin nasıl çalıştığını anladıkça, farklılığımı yok saymak yerine kabul ettikçe, zorlandığım durumları açık açık yaşamaya ve ifade etmeye başladığımdan beri kendimi daha doğru tanımlamayı ve kendimi korumayı öğrenmeye başladım.

Teşhisin konulduğu günden itibaren yaşamım adım adım değişmeye başladı. Benim için en zor olan şey kurallar olmadan, birileri bana ne yapılması gerektiğini söylemeden yaşamayı öğrenmek oluyor… Kimsenin ne yapmam gerektiğini, nasıl olmam gerektiğini, neyin doğru olduğunu bana dayatmadığı, kendimi kendimde kendimle bambaşka bir bakış açısından keşfetmek bir yandan çok zor ama bir yandan da çok keyifli. Geçmişteki acı dolu anılara takılıp kalmadan, o zamanki seçimlerimi acımasızca yargılamadan, geçmişte anlamlandıramadığım yaşanmışlıklarımı, hiçbir zaman tam olarak yanıtlayamadığım sorularımın yanıtlarını keşfetmeye çalışıyorum.

Yansımalarım geçmişten baktıkça bana...
Ve gördükçe aldanışlarımı...
Ve gördükçe nasıl kandırıldığımı...
Yüzler birbirine girdikçe,
Çamurlara bulanıyor sözcükler zihnimde.
Her defasında yine yeniden,
Her defasında başka başka şekillenen geçmişim…
Geçmişlerin içinde,
Yüklüklerde saklandığı gibi
saklanan
ürkek
yabani
hırçın
güvensiz
o küçük kız
yavaş yavaş
nefes almaya başlamakta
karanlıkların içinden
korka korka da olsa...

Mesela kendimi bildim bileli devlet kurumları, bankalar, veli olduktan sonra ise okullara gitmek ve orada görüşme yapmak ya da bir işimi halletmek… Başka ülkelere gittiğim zaman geçtiğim pasaport kontrolleri… Sözünü ettiğim bütün bu durumlar benim için her zaman büyük bir anksiyete nedeni oldu ve olmaya da devam ediyor. Halimi görseniz sanırsınız ki dünyanın en azılı suçlusuyum ve gittiğim ülkeye sahte pasaportla gidiyorum ya da bankaya para yatırmaya değil de soygun yapmaya gittim ya da nüfus kağıdımı değiştirmeye değil de nüfus idaresindeki personeli rehin almaya gittim. Okula veli toplantısına giden veli olarak değil de disiplin kuruluna çağrılmış suç işleyen bir öğrenci olarak gittim…Hele bir de karşımdaki kişi birazcık asık suratlı ya da agresif olursa bir anda karşımdaki kişinin söylediği hiçbir şeyi anlamamaya başlıyorum… Anlamadıkça panik oluyorum, panik oldukça daha da anlamıyorum… Sonrası ise tam bir felaket...

Türkiye'de yaşadığım yıllarda çoğu zaman "Siz Türk değil misiniz, dilimizi mi anlamıyorsunuz?" gibi sorulara muhatap olmam da sanırım sarı saçım ve yeşil gözüm nedeni ile değil karşımdakilerin söylediklerini bir anda gerçekten anlamamamdan kaynaklanıyormuş. Gerçekten de bir anda karşımdaki kişinin ne söylediğini anlamaz hale gelebiliyorum. Sözcükleri duyuyorum ama bir türlü anlamlarını anlayamıyorum gibi bir durum. Ne yazık ki bu durumu hiçbir zaman ne kendime, ne de yakınlarıma tam olarak itiraf edemedim. Hem çok utandım, hem de kendime her zaman çok kızdım böylesine kilitlenip kaldığım için. O nedenle de devlet kurumları, bankalar hatta oğlumun veli toplantılarına bile giderken hep yanımda birileri oldu.

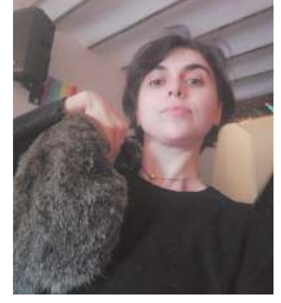
Çevremdekiler benim oralara gittiğimde huzursuz olduğumu biliyordu, ama gerçekte yaşadığım büyük anskiyeteden haberdar değillerdi. Galler'de yaşamaya başladığımdan beri ingilizce nedeniyle yaşadığım anksiyete iki kat arttı ve teşhis öncesi bankalarda yine kilitlenince artık ağlamaya başlıyordum. Ağlamak durumumu iyice zorlaştıyor, ingilizce kendimi ifade etmek ise imkansızlaşıyordu. Kendimi ifade edemedikçe utancım artıyor, utancım arttıkça daha da çok kilitleniyordum. Şimdi artık kilitlenme olasılığım olduğu yerlere giderken tüm açıklığımla yardım istiyorum, "benimle gelir misiniz, ben kilitleniyorum" diye. Bunu yapmak benim için hiç kolay değil, ama gerçekten artık kendimi zorlamaktan ve yaşadığım sıkıntılar yokmuş gibi yapmaktan çok yoruldum.

Kendimi zorlamamaya başladığımdan beri, neredeyse sürekli benimle yaşayan zona'larım artık hiç çıkmaz oldu. Bu süreç bana kendimi tüm zaafларımla birlikte kabul etmeyi öğretiyor… Hiç kolay değil ama çok özgürleştirici...

Hildur Guðnadóttir'in Ödülden Ödüle Koşan Kışkırtıcı Müziği

Gülsüm Güler

Güneşli bir gün ve baharı çağrıştıran cıvıltılı akordiyon sesleri eşliğinde, yine baharı çağrıştıran ve bununla birlikte her mevsimde dimdik ayakta duracak olan güçlü ve ışıltılı bir kadını yazmamak olmazdı. Sanıyorum benim yaşamda çoğalma biçimim bu. Daha verimli bir benzerime ve onun solup gitmeyecek işlerine bakarak çoğalmak. Kimden mi bahsediyorum? Hildur Guðnadóttir'den. Oscar vesilesiyle hatrıma düşen Hildur Guðnadóttir'in aldığı ilk ödül değil bu. Son olarak ise Joker filmi için yarattığı müzikler ile "En İyi Orijinal Müzik" dalında Akademi Ödülü'nün sahibi oldu. Nasıl bir zihin ve kalp yoğunluğuyla karşı karşıyayız böyle. Öyle ki filmi hiç izlemeyip sadece müzik ile muhatap olsaydınız da Joker'i tanırdınız. İçinizde bir yer edinen kendi jokeriniz de muhakkak ana karakter jokere doğru harekete geçerdi. Bende de öyle oldu. Oscar vesilesiyle yeniden muhatap olmak istediğim "call me joker"i dinlediğimde titredim.

Gözümü kapattım, kulaklıktan bir dünya taştı. Uğultulu, amaçsız günler; akıtan banyo tavanı, paslı musluklar, kirli bardaklar, kirli iç çamaşırları ve birbirine yapışmış dağınık saçlar... Yenilmiş bir insan. Önceden tüm sesler aynı ve uğultulu ve peşini bırakmıyorken, kötücül dev adımlarının sesi hepsini hepsini bastırıyor. Amaçsız günlerin yenilmiş insanı istikrarlı bir şekilde yenilgisinin peşinde şimdi. Bu ağır ve gittikçe serileşen adımlar bir şeyin habercisi. Bu şey, herkese iyi gelmeyecek. Yenilmiş insanın gözünde yaşlar var; hem iç hem dış suçlularını tespit edip buluşturdu ve kalbinin yumuşaklığını o ağır ve güçlü gelen adımların altında ezdi. Uğultulu günlerin kayıp insanı, birbirine yapışmış dağınık saçlarının altında soluk alıp vererek dışarı taşmaya uğraşan beyniyle ne yapacağını düşünüyor. Bir sigara, biraz daha, birçok gerilim; karın bölgesinde, uyluklarında ve göğüs kafesinde. Yaşayan her yerinden patlayacak. Kulaklarından ve bileklerinden; apış arası ve göz çukurlarından; gerçeklerinden ve sanrılarından. Velhasılı birbirine yapışmış dağınık saçlarının altından. Taşacak. Karmaşa yükseliyor. Yeri sarsan dev adımlar sıklaşıyor. Yaklaşıyor. Gücün zaptedilmemiş ürkütücü ağırlığı yaklaşarak geliyor, tüm damarlarından zemine doluyor. Yenilmiş adamın midesinde beliren bir ağız histerik bir seslenişe geçiyor birden. Yüzündeki ağız da ona eşlik ediyor. Birbirine yapışmış dağınık saçların altından sıcak bir demir eriyip vücuduna dağılırken, soğuyarak agresif bir şekil alıyor. İsyankar ve güçlü yer sarsıntıları. Artık o, aynı yenilmiş kişi değil. Zaptedilemeyen ezici bir güce, yeri sarsan adımların ta kendisine dönüştü. Artık bitti. Nefrete dönüşen duyguların hepsi özgür. Tuttuğunu ezmeye geliyor. Artık o yok. Yükselen paranoya.

Müzik bitti, sanat dünyayı dönüştürmeye devam ediyor.

KİŞİSEL GELİŞİM ÖĞRETİLERİ BÖYLE SÖYLÜYOR;

BAĞIŞLA VE HAFİFLE

Gökçen Erdoğan

Çünkü geçmişin yüklerinden kurtulamazsan geleceğe sarılamaz ve asla hazır olamazsın. Sahiden mi? Kötü bir geçmişin yükünden kurtulmak için gerekli olan şeyin, geçmişi kötü kılan herkesi ve her şeyi affetmek olduğundan nasıl bu kadar emin olabiliyorsunuz? Herkes günün birinde affedilecekse kötülük, yapanın yanına kar kalmış olmayacak mı?

Annem beni bebekken bir hiç uğruna terk etmiş. Büyü ve bağışla. Babam bilek kuvvetine eşyalardan destek de alıp sürekli dövmüş. Sevgilim, eşim beni yakınımla aldatmış. Terk et ve bağışla. Öğretmenim bütün özgüvenimi sünger gibi emmiş, oku ve bağışla. İşverenim yıllarca emeğimi sömürmüş, ilerle ve bağışla. Uyuşturulmuş kalplerle, hiçbir şey olmamış gibi devam etmek hafiflemek mi? Öfke ya da kin duyunca ağır oluyoruz öyle mi? Ya bütün bunlarla baş etmeye çalışırken? Yabancılarda anne kokusu ararken, büyük bir özlemle buz gibi kalplerden şefkat beklerken, özyalnızlığımızın debisinde boğulmamak için; kalıplarını kır ve bağışla.

Kişisel gelişenlerin toplumsal yaraların birer parçası olduğu bu iklimde, kim kimi bağışlarsa çıkarız aydınlığa? Biliyor musunuz kim kimi? Herkes kendini bağışlayabilirse, o da belki. Herkes kendi vicdan muhasebesinden karlı çıkarsa. Öyle tek başına hafiflemekle olmaz artık bu iş, hep birlikte hafifleyince anca. Diyorlar ki dön kendine, kendini sev, onu bunu bağışla. Kendini yaralarınla sev evet ama ya yara açanların ıslahı? Suçu ve suçluyu övmenin göze çarpmayacak bir yolunu bulamayanlar, kişisel kişisel geliştirmek istiyorlar hepimizi. Çoğunlukla da çok satacağından emin oldukları kitaplarla. Dolup taşan seminerlerle. Öde ve bağışla. Üzül, devril, yıkıl, paralan, parçalan ama bağışla. E öyleyse anayasaya dayayalım sırtımızı, öcümüzü o alsın. Biz bağışlayalım ve devam edelim yola. Yok kimse çekmeyecekse yaptığının cezası, nasıl hafifleyecek sızı, nasıl hiç var olmamış gibi olacak bu yara?

Affetmeyin demiyorum elbet, affedin ve verdiğiniz değeri hak etmeyen, size zarar veren her şeyden ve herkesten uzaklaşın. Ama utanmayın ve kişisel gelişmemiş hissetmeyin kırgın kalan yanınızı, öfkenizden utanmayın, o da hafifleyecektir zamanla; yeter ki doğru yönetin. Her gününüze gelip çöken bir bulut gibi olsa da kötü anılarınız, onları gelişmemiş olmanıza bağlamayın. Hayatın doğal akışına yayın evlerinin pencerelerinden bakanlar da olacaktır ama siz kendi hayatınızın doğal akışına gönül pencerenizden bakmaktan utanmayın. O da olur, hafiflersiniz, gün gelir bağışlamadan da iyileşirsiniz. Bağışlamak isterseniz bağışlarsınız, yine hafiflersiniz. Ama kötüyle iyinin ayırdına daima varın. Bağışlamanız, kötünün iyinin safında durabileceği anlamına gelmesin. Kötülük kimsenin yanına kar kalmasın diyen bir yanınız varsa ondan da utanmayın. Kendi adaletinizi sağlamayın ama adalet için savaşın. Elinizden geleni yapın da hafifleyin. Kimsenin sizi suçlu hissettirmesine, bağışlamayan yanınızla alay etmesine izin vermeyin. Çünkü gerçekten birimiz hepimiz için, çünkü birimizin yarasının müsebbibi tehlike hepimiz için.

Yaşam Koçu Afet

Feyhan Güver

WE CAN DO IT

